

1.	INLEIDING	
	1.1. <i>Doel van de excursie</i>	2
	1.2. <i>English summary</i>	2
2.	HERPETOLOGISCHE EVALUATIE	
	2.1. <i>Literatuurvoorbereiding</i>	3
	2.2. <i>Resultaat</i>	3
3.	REISERVARINGEN	
	3.1. <i>Dagactiviteit</i>	4
	3.2. <i>Klimaat & Geografie</i>	4
	3.3. <i>Emerald Jungle Village</i>	
	3.3.1. <i>Natuurcentrum</i>	4
	3.3.2. <i>Logies</i>	5
	3.3.3. <i>Sanitair</i>	5
	3.3.4. <i>Elektriciteit</i>	5
	3.3.5. <i>Maaltijden</i>	5
	3.4. <i>Taal</i>	5
	3.5. <i>Huurauto</i>	5
	3.6. <i>Autowegen</i>	5
	3.7. <i>Algemene info & tips</i>	6
	3.8. <i>Reisbudget</i>	6
4.	RESULTATEN	
	4.1. <i>Vogels</i>	
	4.1.1. <i>Soorten per gebied</i>	7
	4.2. <i>Zoogdieren</i>	
	4.2.1. <i>Soorten per gebied</i>	8
	4.3. <i>Amfibieën en reptielen</i>	
	4.3.1. <i>Aantallen per familie</i>	8
	4.3.2. <i>Soorten per gebied</i>	8
	4.3.3. <i>Aantallen per soort</i>	10
5.	REISWEG	
	5.1. <i>Algemeen overzicht</i>	12
	5.2. <i>Kaart Frans Guyana</i>	13
	5.3. <i>Beschrijving met soortvermelding</i>	15
6.	HERPETOLOGISCHE BESPREKING PER SOORT	
	6.1. <i>Amfibieën</i>	25
	6.2. <i>Reptielen</i>	37
	6.3. <i>Overzicht schubtellingen slangen</i>	58
7.	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	59
8.	VERSLAGGEVING	60
9.	FOTO'S AMFIBIEËN EN REPTIELEN	61
10.	VERKLARING NUMMERS BIOTOOPBESCHRIJVING	67
11.	VERTALING WOORDEN EN AFKORTINGEN	68
	(TRANSLATION WORDS AND ABBREVIATIONS)	

1. INLEIDING

1.1. Doel van de excursie :

Gelet op onze interesse voor de amfibieën en reptielen van Zuid-Amerika, beslisten Freddy Hordies (Pierstraat 168B, 2550 Kontich, België) en André Van Hecke (Eglantierlaan 39, 2630 Aartselaar, België) om in 1992 de herpetofauna aldaar opnieuw te gaan bestuderen. Aldus werd van 29 april tot 16 mei 1992 een excursie ondernomen naar Frans Guyana.

Gewoontegetrouw ging onze aandacht in eerste instantie naar de aanwezige amfibieën en reptielen. Hoofddoel van deze reis was wel het observeren van een massaal aan land komen (om eieren af te leggen) van Lederzeeschildpadden *Dermochelys coriacea* alsmede om een voor ons nieuwe soort zeeschildpad te kunnen ontmoeten.

Meestal werd elk waargenomen amfibie en reptiel gevangen, ten einde de soort te bepalen en biometrische gegevens te kunnen inwinnen. Er werd geen enkel dier gedood of levend meegenomen om het in gevangenschap te houden of om het als bewijsmateriaal te kunnen inleveren. Elk gevangen dier werd op de plaats van vangst terug vrij gezet.

Wij hebben ook uitgekeken naar vogels en zoogdieren en getracht de soort te bepalen. Al bij al werden er maar weinig dergelijke waarnemingen verricht. Wat de avifauna betreft, hebben wij bijna geen vogels kunnen observeren. Dit kwam niet door een mindere ornitologische belangstelling, maar wel doordat er geen vogels te zien waren !

Ten behoeve van een praktische weergave van de verzamelde notities, konden wij niet anders dan een veelvuldig gebruik maken van afkortingen. Op de laatste open te vouwen bladzijde worden deze alfabetisch verklaard. Aangezien een niet-Nederlandstalig persoon ook inzicht moest krijgen van onze gegevens, zijn de afkortingen vertaald naar het Engels. Op de voorlaatste bladzijde wordt een korte beschrijving gegeven van de biotopen, die door een nummer werden vervangen in de tabellen 4.1.1., 4.2.1. en 4.3.2.

1.2. English summary

1.2.1. Objective of the excursion:

Considering our interest in the amphibians and reptiles of South America, we (Freddy Hordies, Pierstraat 168B, 2550 Kontich, Belgium and Andre Van Hecke, Eglantierlaan 39, 2630 Aartselaar, Belgium) undertook an excursion to French Guiana during the period 29th April until 16th May 1992 to study the local herpetofauna.

As usual, we focused our attention on the local amphibians and reptiles. The main aims of our trip were observing the mass arrival of Leathery Turtles on their nesting beaches, and observing of a species of sea turtle that we had not seen hitherto. We usually caught all specimens that were seen, in order to identify it and to collect biometrical data. We did not sacrifice any specimen, and we neither collected animals in order to keep them in captivity or to validate the observation. All animals that were caught were released at their site of capture.

We also observed birds and mammals and attempted to identify them. We observed very few bird species, however. This was not due to an absence of interest from our side, but simply because there were very few birds in the visited area. We extensively used abbreviations in the presentation of the collected data. These abbreviations are explained and translated to English on the last page of this report. The final page also lists a short description of the biotopes, with the numbers referring to those used in Tables 4.1.1, 4.2.1 and 4.3.2.

1.2.2. Results:

We observed 19 species of amphibians (= 24% of all amphibian species present) and 45 reptile species (= 30% of all reptile species present) (see Table 4.3.1). This means that we observed 27% of all herp species of French Guiana.

Our visit intentionally coincided with the rainy season, as both snakes and sea turtles usually exhibit increased levels of activity during this period. A first highlight was the observation at Les Hattes on 1st May 1992 of 181 Leathery Turtles *Dermochelys coriacea* and of two Green Turtles *Chelonia mydas* (our first observation of the latter species). Interesting was that we observed two tagged *Dermochelys coriacea* with a white aluminium U-shaped tag; one with number "G34183" and another "G34272". A second highlight was the remarkable observation of a *Boa constrictor* of 2.06 m total length.

We did not witness a noteworthy nocturnal activity of snakes (like e.g. in Venezuela). A considerable number of the snakes that we encountered were road-kills. During our stay at Emerald Jungle Village we observed a number of new species that were encountered within and in the surroundings of this field centre. During the process of identification of some difficult species, we were assisted by Joop Moonen (proprietor of EJV). His knowledge of the local herpetofauna has contributed in an important way to the success of this excursion, and we are very grateful to him for his aid and advice. A remarkable fact is the detection of two errors in the determination key of Chippaux, 1986: p. 147 "Key to genera of Colubridae from Guiana"

5. dorsals in odd number of rows 6 should be 7
 - dorsals in even number of rows 7 should be 6
40. dorsals in obliquely arranged rows41 should be 43
 - dorsals in transversal arranged rows43 should be 41

2. HERPETOLOGISCHE EVALUATIE

2.1. Literatuurvoorbereiding :

Het Franse Departement Frans Guyana heeft een zeer rijke herpetofauna van 237 soorten. Uit onze voorbereiding bleken er 86 soorten amfibieën en 151 soorten reptielen voor te komen. Beide diergroepen zijn goed bestudeerd en met uitzondering voor de kikkers en padden, is er voor elk een determinatietabel beschikbaar. Voor de geraadpleegde literatuur, ter voorbereiding van de reis en bij de bespreking per soort, wordt verwezen naar punt 7 van dit rapport. Voor de soortbepaling hebben wij gebruik gemaakt van de volgende werken :

Apoda	: Wormsalamanders	: Taylor, 1968
Anura	: Kikkers en Padden	: Crawford, 1931 / Rivero, 1961
Chelonia	: Schildpadden	: Pritchard & Trebbau, 1984
Crocodylia	: Krokodillen	: Medem, 1983 / Wermuth & Fuchs, 1978
Sauria	: Hagedissen	: Hoogmoed, 1973 / Gasc, 1990
Serpentes	: Slangen	: Chippaux, 1986 / Campbell & Lamar, 1989

2.2. Resultaat :

Zoals blijkt uit tabel 4.3.1. konden wij gegevens verzamelen van 19 soorten amfibieën (= 24% van het amfibieënbestand) en van 45 soorten reptielen (= 30% van het reptielenbestand). Dit betekent dat wij 27% van de herpetofauna van Frans Guyana hebben kunnen observeren.

Wij hadden geopteerd voor het regenseizoen omdat dit inzonderheid voor de zeeschildpadden en slangen, een verhoogde activiteit zou inhouden. Aan beide verwachtingen werd dan ook meer dan voldaan. Een eerste hoogtepunt was de observatie op 1 mei 1992 te Les Hattes, waarbij op één nacht 181 Lederzeeschildpadden *Dermochelys coriacea* geteld werden alsmede twee (voor ons nieuw) Soepschildpadden *Chelonia mydas*. Tweede hoogtepunt was een *Boa constrictor* met een lengte van 2.06m en dit is ons ook als zeer bijzonder bijgebleven !

Een nachtelijke activiteit van slangen (zoals bijv. in Venezuela) kon hier niet vastgesteld worden. Opmerkelijk is het groot aantal dat als verkeersslachtoffer werd aangetroffen.

Belangrijk bij onze determinaties was dat wij ter bevestiging van enige moeilijke soorten, raad konden vragen aan Joep Moonen (eigenaar van EJV). De kennis van betrokkene heeft zeer zeker bijgedragen tot het succes van deze excursie en we zijn hem daarvoor dan ook zeer dankbaar !

Opmerkelijk feit is de vaststelling van twee fouten in de determinatietabel van Chippaux, 1986 : pag. 147 "Key to genera of Colubridae from Guiana "

5. dorsals in odd number of rows 6 moet zijn 7
 - dorsals in even number of rows 7 moet zijn 6
40. dorsals in obliquely arranged rows41 moet zijn 43
 - dorsals in transversal arranged rows43 moet zijn 41

Uiteindelijk moeten wij nog twee mensen bedanken : ten eerste D.Bauwens die zo vriendelijk was de Engelse samenvatting te vertalen; vervolgens een bijzonder woord van dank aan Prof. M.Hoogmoed; bij gebrek aan een determinatietabel voor de kikkers en padden, konden wij een aantal soorten niet op naam brengen. Prof. Hoogmoed is zo vriendelijk geweest deze amfibieën op dia te determineren, zodat deze toch in dit verslag konden opgenomen worden.

3. REISERVARINGEN

3.1. Dagactiviteit :

Ons dagschema zag er grotendeels uit als volgt : opstaan rond 6u, toilet maken (wassen en scheren), ontbijten en tot ong. 10u de gevangen amfibieën en reptielen determineren, bestuderen en fotograferen (in EJV); vervolgens inkopen/boodschappen en de verplaatsing naar een interessant biotoop; daar aangekomen eerst lunchen en vervolgens de eigenlijke voettocht tot ong. 17.30u; terugkeer naar EJV; toilet maken; avondeten en nachtrust rond 21.00u of een nachtrit langs de autobaan of een wandeling in het regenwoud of savanne en dan gaan slapen tegen 23.00u.

Wij hebben meer dan tijdens vorige excursies redelijk wat tijd doorgebracht ter plaatse, nl. in en rondom het natuurcentrum EJV. Er waren daartoe verschillende redenen :

- * in en rondom EJV hebben wij 13 soorten kruipdieren aangetroffen;
- * J.Moonen stelde speciale terraria ter beschikking om de door ons gevangen dieren tijdelijk in onder te brengen;
- * we konden beschikken over een goed tegen regen en zon beschut afdak en terras waar de gevangen dieren rustig "bestudeerd en afgewerkt" konden worden.

3.2. Klimaat & Geografie :

Frans Guyana heeft een oppervlakte van 91.250km² (ong. 3x België) en een kustlijn van 320km. Door zijn bijzondere geomorfologische ligging is het niet onderhevig aan cyclonen, aardbevingen of vulkaanuitbarstingen. De temperatuur is het ganse jaar door 26 °C en varieert lichtjes tussen dag en nacht van 22 °C tot 30 °C. Het is er broeierig warm en er heerst een konstante vochtigheid tussen de 80 en 95%. Frans Guyana is een waterrijk land en kenmerkt zich door mangrove en beboste savanne aan de kust tot primair en secundair regenwoud naar het binnenland toe. De zon komt op rond 6u en het is donker om 18.30u.

Het klimaat in Frans Guyana werd zeer goed beschreven door Claessen (1990) en gedetailleerde informatie is dan ook terug te vinden in zijn rapport; samengevat zijn er 4 seizoenen :

- * kleine droge tijd : januari tot maart
- * grote natte tijd : maart tot juni
- * grote droge tijd : juli tot september
- * kleine natte tijd : oktober tot december

Bij dit alles speelt de geografische plaats uiteraard een belangrijke rol : de meeste regen valt in het oosten : Cayenne en Montagne de Kaw (mei : 500mm - september 30mm per jaar) en neemt af naar het westen toe. We hebben dit meermaals aan de lijve ervaren, soms op 40km van EJV mooi weer zonder regen en bij aankomst aldaar heeft het dan zwaar geregend.

Voor ons is het regenseizoen meegevallen : je had in de voormiddag meestal mooi weer met veel zonneschijn; vanaf het middaguur kon het dan variëren : ofwel bleef het dan droog tot ong. 15-16u en begon dan een hevige regenval (stortbuien) ofwel begonnen deze regens vanaf de middag; 's avonds regende het meestal en vanaf middernacht tot 's morgens was het (meestal) droog.

3.3. Emerald Jungle Village :

Dit is de naam van het natuurcentrum dat beheerd wordt door Joep Moonen en Marijke Lodirano. Wij hebben, uitgezonderd de dag van aankomst, onze volledige 16 dagen geloged in EJV. Elke natuurliefhebber die dit prachtige land wil bezoeken, geven wij de raad om in EJV minstens enkele (zoniet alle) dagen te logeren. Voor de geïnteresseerde hiernavolgend enkele bijkomende informatie :

3.3.1. EJV Natuurcentrum : (wij kunnen niet anders dan de folder-info van J.Moonen volledig beamen en deze hier integraal te citeren) :

"Een paradijs voor de natuurliefhebber, gelegen in een savanne aan de rand van primair regenwoud,

waarin nog volop apen en luiaards leven, samen met al het andere dat in zo'n biotoop kan verwacht worden; een uitstekende basis van waaruit de overweldigende natuur van dit stukje Frankrijk-in-tropisch-Zuid-Amerika kan ontdekt worden : per auto, per boot, per fiets of te voet". Gastheer is een internationaal bekend naturalist en auteur, een man met bijna 20 jaar natuurervaring in de neotropen". (J.Moonen was overigens jarenlang directeur van de Zoo in Paramaribo in het aangrenzende Suriname).

3.3.2. Logies :

het centrum bestaat uit twee gebouwen : een met zaal/veranda en privé-vertrekken, het andere is ernaast met gastenkamers; gebruik van muskietennet is ter plaatse voorzien; bed en matras goed (zeker niet te zacht); de kamers zijn niet "hermetisch" gesloten zoals bij ons, met als voordeel dat het prima afkoelt en boomkickers, padden en vleermuizen vrije toegang hebben; het is net of je in open lucht slaapt; het klinkt misschien eigenaardig maar het is reuze gezellig; prijs per kamer (voor 2 personen) : 160,-FF per nacht of 504,-BEF per persoon;

3.3.3. Sanitair :

de eerste vaststelling : er is geen lopend water, ervaren wij Europeanen onmiddellijk als "hoe kan dit..."; maar dit duurt juistgeteld tot je je eerste douche (à l'Indienne noemden wij het) hebt genomen je staat in de douchecel of voor je kamer op het terras (wij mochten dit laatste doen), je zeept je volledig in, neemt een emmer regenwater en kiepert die over je kop ... zalig en je bent even proper als in Europa, alleen de handeling vraagt iets meer moeite; toilet en -pot is zoals bij ons, maar de jachtbak is nog niet aangesloten : dus een emmer water voor de deur die er steeds gevuld (moet) staan; je spoelt met dit water door en vult de emmer opnieuw voor de volgende gebruiker; resultaat en hygiëne identiek als in Europa alleen een handeling meer (en tijdens het vullen zie je in een struik een Marmerleguaan *Polychrus marmoratus* ... wat wil je als amateur-herpetoloog nog meer : dat heb je niet op hotel !);

3.3.4. Elektriciteit :

er was (tijdens onze aanwezigheid) geen elektriciteit in EJV; aangezien het er om 18.30u donker was, werd er 's avonds "avontuurlijk" gegeten bij het licht van twee petroleumlampen; het is zeker raadzaam je eigen pillamp(en) mede te brengen, niet alleen om beestjes te zoeken maar ook als verlichting in je kamer;

3.3.5. Maaltijden :

je kan in EJV zowel ontbijt als middag- en avondmaal gebruiken en wij hebben dit meestal ook gedaan - resp. 30,- 40,- en 60FF of 190,- 250,- en 380,- BEF; daarenboven is het eten gevarieerd, voedzaam en je mag zelfs een voorkeur uiten; het diner is zeer, zeer lekker; m.a.w. de maaltijden gemaakt en geserveerd door Marijke zijn uitstekend !

3.4. Taal :

De taal in Frans Guyana is geen enkel probleem. Iedereen spreekt er Frans of Nederlands (cfr. Surinaamse immigranten/vluchtelingen).

3.5. Huurauto :

Als auto huurden wij bij AVIS een Peugeot 205, of de kleinste categorie met airconditioning. Deze werd vanuit België gereserveerd en ter plaatse betaald. Wij huren meestal bij BUDGET RENT maar hadden nu eens het goedkoopste verhuurbedrijf genomen. Al bij al zouden we niet meer via AVIS huren : de auto had reeds meer dan 40.000km op de teller en vertoonde beschadigingen aan het koetswerk; een huurder voor ons, kwam toevallig zijn auto terug binnenleveren omdat er van alles niet in orde was (!?!); onze Peugeot was eigenlijk te licht van motor want de (onmisbare) airconditioning nam konstant één derde weg van de motorkracht; daarenboven - maar dat gebeurt bij elk autoverhuurbedrijf - wil men je allerhande bijkomende verzekering laten ondertekenen; bij de inlevering liep er bij de betaling via credit card één en ander zodanig fout dat André bij zijn thuiskomst moest vaststellen dat de auto via VISA 3x werd aangerekend; dit werd uiteraard nadien gecorrigeerd; overigens adviseerde J.Moonen ons om in de toekomst via hem bij BUDGET RENT te reserveren !

3.6. Autowegen :

Er zijn maar weinig wegen (zie kaart) maar de banen zijn allen goed geasfalteerd, op zijn Frans goed

onderhouden en in prima staat (zonder potholes). Er zijn geen autoroutes en je moet dan ook rekening houden met een gemiddelde van 50km dat je op een uur kan afleggen. Iets minder vergaat het je wanneer je op de laterietwegen terecht komt (cfr. Montagne de Kaw, Cacao, enz...). Dit roze spul kruipt overal in en tussen de auto en belaaft overigens ook je kledij, schoeisel, enz...

Zoals blijkbaar gebruikelijk in Zuid-Amerika geldt er in de dorpen en steden een onbegrijpbaar enkelrichtingsverkeer : het is dus uitkijken geblazen naar een voorganger ofwel naar welke richting de auto's gestationeerd zijn.

Je kan ter plaatse overal wegenkaarten (zelfs schaal 1/20.000) vrij gemakkelijk aankopen.

Benzinestations zijn eerder schaars en éénmaal je richting St. Laurent rijdt, moet je wel even je brandstof goed in het oog houden/berekenen.

3.7. Algemene info & tips :

- * voor een vakantie in Frans Guyana ben je verplicht ingeënt te zijn tegen gele koorts; malaria is niet verplicht maar wordt wel sterk aangeraden;
- * houdt er rekening mee dat alles er peperduur is en de levensstandaard van Parijs evenaart; bijv. hotelovernachting kost 400-600FF per kamer; een potje jam 200,-BEF, croissant 24,-BEF; benzine is zelfs duurder als in Frankrijk;
- * gedurende ons verblijf hebben we ons geen enkele keer bedreigd gevoeld; in St. Laurent is het wel oppassen geblazen voor diefstal; de weinige Fransen die je in Frans Guyana ontmoet zijn ofwel in openbare dienst, in het leger of renteniers of op rust gestelden; je hebt er weinig of geen contact mee; dit laatste geldt evenzo voor de Creolen, bosnegers en Indianen;
- * op uitzondering van de grote magazijnen, is de kleinhandel volledig in handen van de chinezen en op bijna elke straathoek is er een chinese winkel waar je letterlijk alles kan kopen, gaande van een kledij en toiletartikelen tot beleg, brood, jerrycan, maaltijden, papierwaren, letterlijk voor alles kan je er terecht;
- * telefoneren met Europa gaat uitstekend, alleen hoor je telkens je eigen echo; er zijn overal telefooncellen maar deze werken enkel met magnetische cards (te koop bij ... de chinezen);
- * er is een tijdsverschil van 5 uur : Frans Guyana middernacht is 5u 's morgens in België;
- * je moet wel "bestand" zijn tegen alle mogelijke beten van insecten, gaande van muskieten, zandmijten, vlooien, teken tot wantsen en mogelijk vampire-bats; André die een eigenaardige beet op de enkel had, ging bij terugkeer in België naar het Tropisch Instituut en moest prompt via het Instituut Pasteur een vaccinatie tegen hondsdolheid ondergaan (een mogelijke rabies besmetting zou overgebracht kunnen zijn door een vleermuis);
- * op bepaalde ogenblikken is het overigens net alsof je bloed jeukt en begin je zomaar te krabben op een lichaamsplek waar niets te zien is en onmiddellijk heb je er uitslag ...;
- * eigenlijk heeft het weinig zin om regenbestendige kledij mee te nemen; we hebben alleen van onze Gore-tex jassen voordeel gehad tijdens stortbuien toen we aan het varen waren op de Crique Gabrielle; wanneer je nat wordt is het niet zoals bij ons; het water en temperatuur is zo zalig dat het eerder verfrissend en gezellig is; je ziet dan ook nergens iemand van de plaatselijke bevolking zich zorgen maken om niet nat te worden, men ondergaat dit simpel; sommigen beschutten zich met een regenscherm en o.i. is dat dan ook het beste om mee te nemen !
- * ga enkel naar Frans Guyana voor de natuur, maar zeker niet als gewone toerist; buiten de prachtige fauna en flora natuur valt er voor de doorsnee toerist weinig of niets te beleven;

3.8. Reis budget : (afgeronde prijzen per persoon)

- * Vliegtuig

Zaventem - Parijs	: 6.000,-BEF
Parijs - Cayenne	: 31.500,-BEF
- * Huurauto : 17 dagen - 2.400 km

Avis Peugeot 205	: 14.500,-BEF
------------------	---------------
- * Uitgaven ter plaatse

voeding, logies, enz...	: 30.500,-BEF
-------------------------	---------------

Totale uitgave per persoon 82.500,-BEF

4. RESULTATEN

4.1. Vogels

4.1.1. Soorten per gebied : voor verklaring van de horizontale nummers : zie voorlaatste bladzijde.

Literatuur : de Schauensee, R. & W. Phelps. 1978. *A Guide to the Birds of Venezuela*. Princeton Univ. Press. New Jersey, London. 424pp.

NR	SOORT	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	<i>Quiscalus lugubris</i>								X				X	
2	<i>Florida caerulea</i>			X										
3	<i>Crotophaga ani</i>			X									X	
4	<i>Coragyps atratus</i>			X										
5	<i>Cacicus cela</i>									X				
6	<i>Cathartes aura</i>									X	X			X
7	<i>Rosthramus sociabilis</i>										X			
8	<i>Columbina passerina</i>		X											X
9	<i>Polyborus plancus</i>											X		X
10	<i>Egretta thula</i>													X
11	<i>Circus buffoni</i>												X	
12	<i>Ramphocelus carbo</i>	X												
13	<i>Laterallus exilis</i>		X											
14	<i>Ixobrychus involucris</i>							X						
15	<i>Thraupis episcopus</i>	X						X						
16	<i>Coccyzus americanus</i>							X						
17	<i>Sporophila castaneiventris</i>							X						
18	<i>Jacana jacana</i>							X						
19	<i>Mesembrinibis cayennensis</i>	X												
20	<i>Leucopternis albicollis</i>						X							
21	<i>Volatinia jacarina</i>					X								
22	<i>Spizaetus ornatus</i>					X								
23	<i>Leister militaris</i>					X								
24	<i>Pandion haliaetus</i>									X				
25	<i>Tachycineta albiventer</i>									X				
26	<i>Tyto alba</i>									X				
27	<i>Fordus passerinus</i>	X	X											
28	<i>Butorides striatus</i>			X										
29	<i>Manacus manacus</i>						X							

4.2. Zoogdieren

4.2.1. Soorten per gebied : voor verklaring van de horizontale nummers : zie voorlaatste bladzijde.

Literatuur : Emmons, L. 1990. *Neotropical Rainforest Mammals*. Univ. Chicago Press, London. 281pp.

NR	SOORT	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
8	<i>Leptodactylus fuscus</i>	X		X		X				X	X			
9	<i>Leptodactylus pentadactylus</i>			X		X	X							
10	<i>Hyla granosa</i>			X										
11	<i>Eleutherodactylus chiastonotes</i>			X										
12	<i>Kentropyx calcaratus</i>	X	X	X			X			X				
13	<i>Leptophis ahaetuella</i>			X	X					X				
14	<i>Liophis purpurans</i>									X				
15	<i>Bothrops atrox</i>			X						X				
16	<i>Philodryas viridissimus</i>										X			
17	<i>Eunectus murinus</i>			X							X			
18	<i>Cnemidophorus lemniscatus</i>									X			X	X
19	<i>Dermochelys coriacea</i>													X
20	<i>Chelonia mydas</i>													X
21	<i>Liophis cobella</i>													X
22	<i>Mastigodryas boddaerti</i>			X									X	
23	<i>Hemidactylus mabouia</i>												X	
24	<i>Gymnophthalmus underwoodi</i>												X	
25	<i>Chironius fuscus</i>			X	X								X	
26	<i>Oxybelis fulgidus</i>												X	
27	<i>Pseudoboa neuwiedii</i>									X				
28	<i>Bufo granulosis</i>										X			
29	<i>Anilius scytale</i>		X	X										
30	<i>Gonatodes humeralis</i>	X	X							X				
31	<i>Iguana iguana</i>	X								X				
32	<i>Polychrus marmoratus</i>	X												
33	<i>Tupinambis nigropunctatus</i>		X											
34	<i>Atelopus flavescens</i>		X			X								
35	<i>Dendrobates tinctorius</i>	op verzoek van J.Moonen geen detaillering												
36	<i>Hyla boans</i>	X		X						X				
37	<i>Crocodylurus lacertinus</i>							X						
38	<i>Coleodactylus amazonicus</i>		X					X						
39	<i>Bachia cophias</i>							X						
40	<i>Helicops angulatus</i>	X												
41	<i>Chironius carinatus</i>	X		X										
42	<i>Neusticurus rudis</i>						X							
43	<i>Colostethus degranvillei</i>						X							
44	<i>Phyllobates femoralis</i>						X							
45	<i>Leposoma guianense</i>		X			X	X							
46	<i>Rhinoclemmys punctularia</i>						X							
47	<i>Leptodactylus knudseni</i>					X	X							
48	<i>Gonatodes annularis</i>						X							
49	<i>Xenodon rhabdocephalus</i>						X							
50	<i>Mabuya mabouia</i>					X	X							

NR	SOORT	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
51	<i>Geochelone denticulata</i>						X							
52	<i>Anolis marmoratus</i>		X						X	X				
53	<i>Plica plica</i>									X				
54	<i>Clelia clelia</i>		X											
55	<i>Anolis fuscoauratus</i>	X	X											
56	<i>Bufo margaritifera</i>			X		X	X							
57	<i>Leptodactylus wagneri</i>			X										
58	<i>Leimadophis typhlus</i>			X										
59	<i>Oxybelis aeneus</i>			X										
60	<i>Boa constrictor</i>				X									
61	<i>Platemys platycephala</i>				X									
62	<i>Dendrobates quinquevittatus</i>	op verzoek van J.Moonen geen detaillering												
63	<i>Kinosternon scorpiodes</i>								X					
64	<i>Chironius multiventris</i>	X												

4.3.3. Aantallen per soort : (volgens systematische indeling)

Anura : Hoogmoed, 1979 - Chelonia : Pritchard & Trebbau, 1984 - Sauria : Gasc, 1990 -
Serpentes : Chippaux, 1986

NR	SOORT	HV	VO	VS	AU	L
1	<i>Colostethus beebei</i>	3	22			
2	<i>Colostethus degranvillei</i>	1				
3	<i>Dendrobates quinquevittatus</i>					1
4	<i>Dendrobates tinctorius</i>	2	2			
5	<i>Phyllobates femoralis</i>	4	2			
6	<i>Eleutherodactylus chiastonotes</i>	2				
7	<i>Leptodactylus fuscus</i>	1	5	28	∞	
8	<i>Leptodactylus knudseni</i>	1				
9	<i>Leptodactylus pentadactylus</i>	3	1	1		54
10	<i>Leptodactylus wagneri</i>	1				
11	<i>Atelopes flavescens</i>	14	15		8	
12	<i>Bufo granulosus</i>	1				
13	<i>Bufo margaritifera</i>	6	1			
14	<i>Bufo marinus</i>	5	32	21	6	
15	<i>Bufo sp. gr. "typhonius"</i>	7	3			
16	<i>Hyla albopunctata</i>	2	8	5	∞	
17	<i>Hyla boans</i>	4	1	1		
18	<i>Hyla granosa</i>	1				
19	<i>Ololygon rubra</i>	4	2		23	
20	<i>Platemys platycephala</i>	1				
21	<i>Rhinoclemmys punctularia</i>	1				
22	<i>Geochelone denticulata</i>	1				
23	<i>Kinosternon scorpiodes</i>	1				

NR	SOORT	HV	VO	VS	AU	L
24	<i>Dermochelys coriacea</i>		181			
25	<i>Chelonia mydas</i>		2			
26	<i>Hemidactylus mabouia</i>	1				
27	<i>Gonatodes annularis</i>	3				
28	<i>Gonatodes humeralis</i>	6	7			
29	<i>Coleodactylus amazonicus</i>	3	2			
30	<i>Iguana iguana</i>		5			
31	<i>Polychrus marmoratus</i>		2			
32	<i>Plica plica</i>		1			
33	<i>Anolis fuscoauratus</i>	3				
34	<i>Anolis marmoratus</i>	2	10			
35	<i>Leposoma guianense</i>	5	2			
36	<i>Bachia cophias</i>	1				
37	<i>Gymnophthalmus underwoodi</i>	1				
38	<i>Neusticurus rudis</i>	4	1			
39	<i>Neusticurus bicarinatus</i>	1				
40	<i>Crocodylus lacertinus</i>		1			
41	<i>Tupinambis nigropunctatus</i>		3			
42	<i>Kentropyx calcaratus</i>	2	7			
43	<i>Ameiva ameiva</i>	1	38	1		
44	<i>Cnemidophorus lemniscatus</i>	1	15			
45	<i>Mabuya mabouia</i>		9			
46	<i>Anilius scytale</i>			4		
47	<i>Boa constrictor</i>	1				
48	<i>Eunectes murinus</i>			2		
49	<i>Chironius fuscus</i>			3		
50	<i>Chironius multiventris</i>	1				
51	<i>Chironius carinatus</i>			2		
52	<i>Leptophis ahaetulla</i>			5		
53	<i>Mastigodryas boddaerti</i>	1		1		
54	<i>Oxybelis aeneus</i>			1		
55	<i>Oxybelis fulgidus</i>			1		
56	<i>Leimadophis typhlus</i>			1		
57	<i>Liophis purpurans</i>			1		
58	<i>Liophis cobella</i>			1		
59	<i>Helicops angulatus</i>	1				
60	<i>Xenodon rhabdocephalus</i>			1		
61	<i>Clelia clelia</i>		1			
62	<i>Pseudoboa newiedii</i>			1		
63	<i>Philodryas viridissimus</i>			1		
64	<i>Bothrops atrox</i>	1		2		
TOTAAL / WIJZE VAN OBSERVATIE		105	381	84	37	55

5. REISWEG

5.1. Algemeen overzicht

DATUM	BESCHRIJVING VAN DE REISWEG	# KM
29/04/1992	Vlucht Zaventem - Parijs (Ch. De Gaulle) Parijs (Ch. De Gaulle) - Cayenne (Rochambeau)	274 7.368
	Rochambeau - Matoury - Cayenne	45
30/04/1992	Cayenne - Tonate - Tonnegrande - Sentier Bagne des Annamites - Montsinéry - EJV (= Emerald Jungle Village aan Le Gallion aan kruispunt N2 met D5)	112
01/05/1992	EJV - Matoury - Cayenne - Kourou - Sinnamary - Iracoubo - Organabo - Mana - Les Hattes	272
02/05/1992	Les Hattes - Mana - St. Laurent - Organabo - Iracoubo - Sinnamary Kourou - Tonate - Montsinéry - EJV	383
03/05/1992	EJV Avondexcursie : EJV - Tonnegrande - EJV	-- 51
04/05/1992	EJV - Matoury - Sentier de la Mirande - EJV	100
05/05/1992	EJV - Degrad Stoupan - Crique Gabrielle (boottocht) - Degrad Stoupan - EJV Avondexcursie : EJV - La Comté - EJV	41
06/05/1992	EJV - Degrad Stoupan - Roura - Montagne de Kaw - Cascades Fourgassié - Roura - Degrad Stoupan - EJV	111
07/05/1992	EJV - Matoury - EJV Avondexcursie : EJV - Tonnegrande - EJV	81
08/05/1992	EJV - Degrad Stoupan - Roura - Montagne de Kaw - Roura - Degrad Stoupan - EJV Avondexcursie : EJV - Tonnegrande - EJV	190
09/05/1992	EJV - Boulanger - Cacao - Boulanger - EJV	103
10/05/1992	EJV - Tonate - Guatemala - Kourou - Montagne des Singes - Guatemala - Tonate - Montsinéry - EJV	321
11/05/1992	EJV - Matoury - Lac Américain - Sentier de la Mirande - EJV Avondexcursie : EJV - Sentier Bagne des Annamites - EJV	119
12/05/1992	EJV - Matoury - Sentier de la Mirande - Tonate - Risque Tout - Montsinéry - EJV	102
13/05/1992	EJV - La Comté - EJV - Matoury - Cayenne - Matoury - EJV	115
14/05/1992	EJV - Roura - Montagne de Kaw - Placer Trésor - Roura - Matoury - Cayenne - Matoury - EJV	236
15/05/1992	EJV - Rochambeau	18
16/05/1992	Vlucht Rochambeau - Parijs (Ch. De Gaulle) Parijs (Ch. De Gaulle) - Zaventem	7.368 274

Totaal afgelegd met de auto in Frans Guyana : 2400 km

5.2. Kaartdetail noordelijk Frans Guyana :

Océan Atlantique

Nombre d'habitants : 1239
 Fête patronale : 27 Août
 Pompe à essence
 Eglise classée
 Syndicat d'Initiative - P.T.T.

Nombre d'habitants : 2058
 Fête patronale : 17 Septembre
 Mécanicien - Pompe à essence
 Artisanat (fleurs en plumes - bois - or)
 Hôtel - Motel
 Gastronomie
 Communauté Indonésienne - P.T.T.

Nombre d'habitants : 4768
 Fête patronale : 25 Novembre
 Port petit tonnage
 Mécanicien - Pompe à essence
 Hôpital
 Hôtels
 Centre Spatial
 Syndicat d'Initiative - P.T.T.

Vestiges du bagno
 Hôtel
 Pêche
 Baignade

Nombre d'habitants : 30489
 Fête patronale : 15 Octobre
 Préfecture
 C.C. - C.M. - C.A.
 Office du Tourisme
 Hôtels - Gastronomie - Motel
 Cathédrale
 Palais de Justice
 Ancienne Préfecture
 Fort Cépérou
 Musée
 Place des Palmistes et Auguste Horthé
 Jardin Botanique
 Syndicat d'Initiative - P.T.T.

Nombre d'habitants : 579
 Fête patronale : 24 Juin
 Pompe à essence - P.T.T.

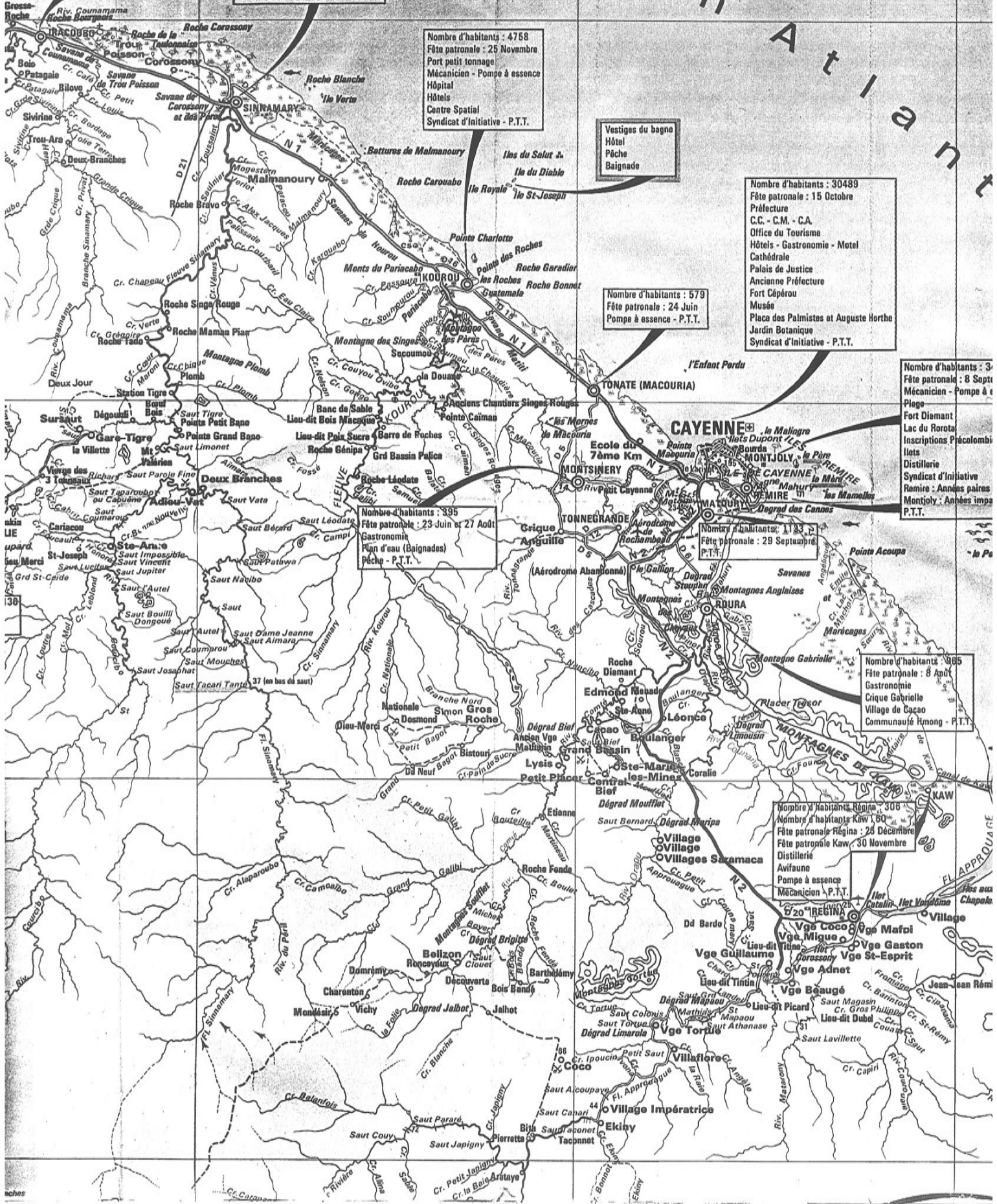
Nombre d'habitants : 30
 Fête patronale : 8 Sept
 Mécanicien - Pompe à essence
 Plage
 Fort Diamant
 Lac du Rorota
 Inscriptions Précolombiennes
 Distillerie
 Remise : Années paires
 Montjoly : Années impaires
 P.T.T.

Nombre d'habitants : 895
 Fête patronale : 23 Juin et 27 Août
 Gastronomie
 Plan d'eau (Baignades)
 Pêche - P.T.T.

Nombre d'habitants : 1183
 Fête patronale : 29 Septembre
 P.T.T.

Nombre d'habitants : 885
 Fête patronale : 8 Août
 Gastronomie
 Crique Gabrielle
 Village de Cacao
 Communauté Hmong - P.T.T.

Nombre d'habitants Région : 308
 Nombre d'habitants Kaw : 160
 Fête patronale Région : 28 Décembre
 Fête patronale Kaw : 30 Novembre
 Distillerie
 Avifaune
 Pompe à essence
 Mécanicien - P.T.T.

30'

54°

30'

Nombre d'habitants : 1300
 Fête patronale : 14 Juillet
 Mécanicien - Pompe à essence
 P.T.T.

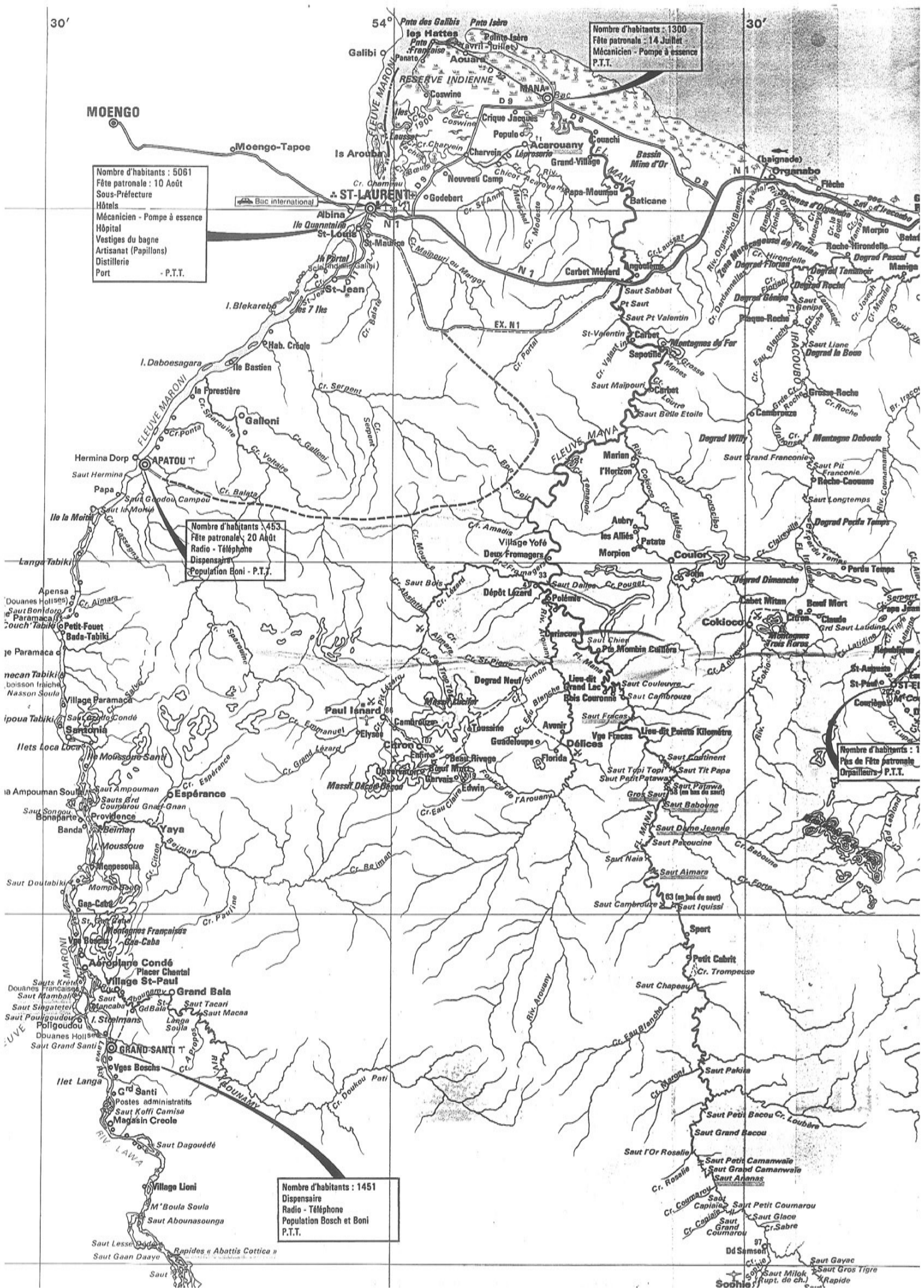
MOENGO

Nombre d'habitants : 5061
 Fête patronale : 10 Août
 Sous-Préfecture
 Hôtels
 Mécanicien - Pompe à essence
 Hôpital
 Vestiges du bagne
 Artisanat (Papillons)
 Distillerie
 Port - P.T.T.

Nombre d'habitants : 453
 Fête patronale : 20 Août
 Radio - Téléphone
 Dispensaire
 Population Boni - P.T.T.

Nombre d'habitants : 1
 Fête patronale
 Orpailleurs - P.T.T.

Nombre d'habitants : 1451
 Dispensaire
 Radio - Téléphone
 Population Bosch et Boni
 P.T.T.

Saut Lesse
 Saut Gan Daaya
 Saut

Sosnie

5.3. Beschrijving reisweg met soortvermelding :

Woensdag 29 april 1992

De afspraak voor vertrek was 5.30u bij André thuis. Deze was overigens al om 4.10u uit de veren (beetje zenuwachtig) tot enig onmin van zijn echtgenote. Maar ja ...

In Zaventem verliep het inchecken vlot en kon ook de vlucht Parijs-Cayenne geboekt worden. Om 7.44u stegen we op om 40min later te landen in Parijs (Ch. De Gaulle). Het duurde ruim 15 min. om met de transfer-busdienst naar gate A2 te rijden waar het vertrek voorzien was te 10.12u. Een onderhoudsprobleem stelde de vlucht even uit tot 10.45u en dan stegen we op voor een 8u durende vlucht waarbij er 7.368km zou afgelegd worden. Gelet op een tijdsverschil van 5u arriveerden we om 13.40u (plaatselijke tijd) op de luchthaven Rochambeau.

Het was al enige tijd de gewoonte dat er bij Air France Rochambeau op woensdag gestaakt werd door de dienst bagagetransport. Na een kleine 2u konden we uiteindelijk onze koffers in ontvangst nemen, probleemloos de Franse douane passeren (Frans Guyana is overigens een volwaardig overzee-departement) en bij AVIS de huurauto in ontvangst nemen. Alert lettend op elke niet gevraagde verzekering die men ons wou aansmeren, tenzij dan de omnium, lazen we aandachtig de overeenkomst en weigerde twee supplementaire "assurances". De auto zelf, een Peugeot 205 met 39.766km op de teller had al aardig wat carrosserieschade meegemaakt. Naar verluidt (cfr. J.Moonen) ben je qua prijs en service beter af bent bij BUDGET RENT in Cayenne. Maar geen gezeur, de auto had airconditioning en dat was het voornaamste. Dat dit type van auto er veel te zwak voor was zou maar later vastgesteld worden !

We vernamen verder dat het hier al 2 weken continu regende, maar ja we hadden geopteerd voor het regenseizoen, dus water hoorde er bij !

Voor de eerste overnachting gingen we naar Hotel Central in Cayenne (hoofdstad). Het was een middenklas nieuw hotel met ruim comfort en goede service. Prijs voor één kamer twee personen : 380FF. of ong. 2.400,- BEF

Vervolgens trokken we Cayenne in voor een pizza-snack en ... aldus pech voor Freddy. Hij lust niet graag pizza en eet dit slechts tijdens onze excursie. Maar nu voor de allereerste maaltijd ! Inclusief één water en één bier kostprijs 84FF of duur voor hetgeen we kregen. Zoals later zou blijken is alles even duur als in Parijs. Er wordt in Frans Guyana niets zelf geproduceerd en alles moet ingevoerd vanuit het moederland.

Vervolgens werden de eerste inkopen gedaan in het warenhuis Match en op de terugweg levert een eerst korte "herpetologische" activiteit twee soorten op, te weten de Reuzenpad **Bufo marinus** (levend en als VS) en een juveniele Ameiva hagedis **Ameiva ameiva**, slapend onder een plaat.

Uiteindelijk komen we, doodvermoeid van een dergelijke eerste dag, in ons hotel aan maar hebben toch nog de moed om te douchen om aldus de volgende dag "proper" te beginnen (en het zou nodig blijken).

Donderdag 30 april 1992 :

Na een slechte nachtrust ingevolge de warmte en de zeer hoge relatieve luchtvochtigheid zijn we om 6.30u op, vlug toilet gemaakt, Frans brood als ontbijt en dan vertrekken we richting Emerald Jungle Village (soms afgekort als EJV) nabij Le Gallion aan het kruispunt van de N2 met de CD5. Uit een voorafgaandelijk schriftelijk contact wisten we dat Joep op deze donderdag maar laat in de namiddag zou thuis zijn. Daarom zou de dag een verkenning inhouden van de weg Cayenne, Tonate, Montsinéry, Tonnegrande tot aan EJV. Gedurende deze rit werden meerdere korte zoekstops gerealiseerd met als resultaat : de Ameiva hagedis **Ameiva ameiva**, de boomkikker **Oloolygon rubra** en de Reuzenpad **Bufo marinus** (zowel levend als verkeersslachtoffer). Bij de San Pedro ranch wordt een eerste waterslangetje "gemist". Het regent ondertussen flink maar bij 28 °C in de schaduw is die regen tropisch warm.

De namiddag brengen we door in de Bagne des Annamites. Dit is een wandelpad doorheen een prachtig stukje savanneregenwoud; het leidt o.m. naar een oud kamp van de bagnards (Franse gevangenen die naar hier werden overgebracht als strafmaatregel). Het is een prachtige wandeling die de volgende herpetologische soorten oplevert : de boomkikker **Oloolygon rubra**, de Tweekielwaterteju **Neusticurus bicarinatus** (een hagedissoort die op water kan lopen en zwemt als een vis), de Fluweelpad **Bufo sp. gr. "typhonius"** en de Dwerggiffkikker **Colostethus beebei**.

Rond 16u arriveren we in EJV. We worden begroet door de gastvrouw Marijke en vervaarlijk blaffende honden. In afwachting van de komst van Joep Moonen, bewonderen we zijn terraria met inheemse slangensoorten en Dendrobatidae. We voelen onmiddellijk goed aan dat hier "de lamp brandt".

De eerste persoonlijke contacten met Joep en Marijke vallen enorm mee. Daarenboven blijken het ook

echte hondenliefhebbers te zijn; ze hebben er drie : Gounthour (=chef), Kikki (=2e in bevel) en nog redelijk nieuw Dobby (heel schuw en bang - vooral van Freddy -). Verder is de familie van Joep en Marijke juist uitgebreid met een zoon Bernie, een bijzonder braaf kindje dat amper een kreetje laat tenzij het honger heeft.

We bespreken met Joep ons herpetologisch verlanglijstje met de zeeschildpadden aan kop en bepalen enigszins ons activiteitenplan. We maken kennis met de kamers en de toiletfaciliteiten. Nogmaals je schrikt hier heel even : geen lopend water, geen electriciteit, een kamer waar tussen dak en muur een halve meter open is ... Maar voor de natuurliefhebber (zoals later zou blijken) het nec plus ultra. Maar ook een goede beproeving voor homo sapiens : je beseft dan pas hoe materialistisch we zijn ingesteld en we gehecht zijn aan comfort. Maar hier word je terug "mens" met oog voor vele details en kleine dingen ...

Na het eerste lekkere avondmaal bij het licht van twee olielampen, besluiten we een eerste avondtochtje te maken richting Tonnegrande. Herpetologisch verzamelen we gegevens aan Reuzenfluitkikker *Leptodactylus pentadactylus*, Fluitkikker *Leptodactylus fuscus*, *Hyla granosa* en *Eleutherodactylus chiastonotes*.

Rond 22.00u kruipen we onder de muskietennet maar we geraken maar moeilijk in slaap; oorzaak een oorverdovend gevarieerd kikkerconcert. Dit is nog natuur ... !

Vrijdag 1 mei 1992 / Zaterdag 2 mei 1992 :

Om 6.10u zijn we reeds gewassen (à l'Indienne) en geschoren. Na het ontbijt met Marijke en Joep, bestuderen we de amfibieën van de vorige avond. Ondertussen stellen we vast dat een koppeltje Kielbukteju's *Kentropyx calcaratus* een vaste verblijfplaats heeft in EJV.

Om 10u vertrekken we, de Peugeot zwaar geladen met kampeermateriaal en Joep Moonen als gids, richting Mana (=de goede ontmoetingsplaats voor zeeschildpadden). Het blijkt al vlug dat je maar traag vordert en slechts een gemiddelde van 60km per uur kan afleggen. De wegen zijn meestal tweebaans, in asfalt en zonder potholes (=gevaarlijke putten). Tijdens het rijden krijgen we van Joep uitgebreide info over de verschillende soorten van regenwoud, gaande van primair tot secundair en van savanne tot swamp (=moeras). Hij is een enthousiast verteller en blijkt zijn eigen kennis graag over te brengen aan elke geïnteresseerde.

Vorbij Tonate nemen we de afslag naar Guatemala, door Joep aangewezen als goede slangenbiotoop. Hij kent zijn streek goed want we moeten al onmiddellijk halt houden voor 3 slangen (spijtig als verkeersslachtoffer), nl. 1 *Liophis purpurans* en 2 Swiepie *Leptophis ahaetuela*.

Na het middagmaal, rijden we verder via de nieuwe autoweg rond Kourou (lanceerbasis van de Ariane-raketten) en treffen opnieuw een overreden slang aan maar ditmaal een Gewone lanspuntslang *Bothrops atrox*. Het is ondertussen snikheet geworden (zonder regen) en dus een weertje naar ons "woestijnhart". Drinken van veel water is nu een noodzaak (en je staat er niet bij stil dat je gedurende de ganse dag niet moet plassen).

Ook de hagedissen van de soort *Ameiva* blijken het nu naar hun zin te hebben. Volgens Joep zijn het echte zonneklappers die maar verschijnen als het snikheet is; het valt ons op dat er verschillende, zeer grote exemplaren tussen zitten. Nabij Sinnamary moeten we opnieuw halt houden voor twee doodgereden slangen. De determinatie voor het eerste dier geeft wel moeilijkheden want de kop is zwaar beschadigd zodat we het, onder voorbehoud, bij Groene boomslang *Philodryas viridissimus* houden; het tweede exemplaar is onmiskenbaar een Anaconda *Eunectes murinus*. Het dier is in een verre staat van ontbinding en mag van Joep niet in de auto meegenomen worden met als gevolg dat er ter plaatse enkel lengtegegevens genoteerd worden !

Vervolgens wordt het een zeer eentonig autorijden via Iracoubo en Mana tot we uiteindelijk rond 16.30u in Les Hattes arriveren. Nog maar net uitgestapt of we noteren een voor deze reis nieuwe hagedissoort, nl. het Wenkpootje *Cnemidophorus lemniscatus*. Het valt ons onmiddellijk op dat het hier een druk bezet strand is. De meesten zijn echter zonneklappers maar verschillende toeristen geven toch blijk dat ze de nacht zullen doorbrengen om "les Tortues de mer" te kunnen bekijken.

Aangezien zeeschildpadden observeren ook hier nachtwerk is, zetten we vlakbij het strand en op een uitgelezen rustig plekje, de tent op en maken dagverslag op de beach. Opeens bemerkt Freddy de rug van een Lederzeeschildpad *Dermochelys coriacea*. Een Frans echtpaar beweert er reeds meerdere gedurende de dag in zee te hebben gezien ... en wij dus reeds in onze nopjes voor hetgeen nog komen moet ! Ondertussen heeft Joep het avondmaal klaarmaakt. De cassoulet en rijst smaakt overheerlijk alsook de voorafgaande punch als aperitief. De service van EJV op kampement kunnen we iedereen sterk aanbevelen !

Na de overheerlijke maaltijd maken we tot zonsondergang en bij een prachtige sterrenhemel, een mooie strandwandeling. Om 20.38u is het dan bingo... wanneer een eerste Lederzeeschildpad *Dermochelys*

coriacea - 2u voor hoogtij - reeds begonnen is met afleggen van haar eieren. Onze Guyana-excursie kan aldus niet meer stuk en is na twee dagen reeds een succes. Wanneer we nu nog een voor ons nieuwe soort zeeschildpad zouden kunnen ontmoeten, wordt het een reisuitdrukking in superlatieven. Op het strand zijn we niet alleen want meerdere (ongeveer 60) toeristen genieten ook van dit spektakel. Tot 21.30u observeren we in totaal 3 adulte exemplaren Lederzeeschildpad en aangezien de piek bij hoogtij nog moet komen, besluiten we om even van een kort dutje te gaan genieten in de tent.

Vóór middernacht zijn we opnieuw aan het water en het amper 5m brede strand ligt nu vol met eiafleggende Lederzeeschildpadden. We lopen in extase van het ene dier naar het andere. Zand en eieren (de ene graaft het nest uit van de andere) vliegen letterlijk in het rond. Tot 02.05u tellen we aldus 65 verschillende exemplaren. Vervolgens begeven we ons naar het oostelijke deel van dit legstrand en tellen nu nog 109 eiafleggende wijfjes van de Lederzeeschildpad. Als klap op de vuurpijl krijgen we dan om 02.44u en 02.58u telkens de verhoopte nieuwe soort te zien, nl. de Soepschildpad **Chelonia mydas** !!! Het blijkt een opvallend schuwe soort want onze voorzichtige benadering geeft onmiddellijk aanleiding tot een vluchtgedrag. Tussen al deze zeeschildpadden treffen we op het strand meerdere Reuzenpadden **Bufo marinus** aan, die volop tot tegen en in het zeewater "foerageren".

Uiteindelijk voldaan, van uren tussen onze voorkeursreptielen te hebben kunnen doorbrengen, zijn we tegen 4u in de morgen zowel lichamelijk als geestelijk doodvermoeid. We besluiten van toch even 2 uurtjes te gaan slapen. Om 6u zijn we terug op het strand en bij een opkomende zon blijken er nog 3 adulte Lederzeeschildpadden eieren af te leggen. Freddy maakt schitterende dia's en video-opnames. Wanneer rond 07.15u het laatste dier in het oceaانwater verdwijnt, besef je pas wat het is om dit als reptielgeïnteresseerde te kunnen meemaken.

We ontbijten aan de tent, nog volop napratend over zeeschildpadden en met een korte bedenking waarom hier niets aan opvolging, tellingen of bescherming wordt gedaan ! We maken korte herpetologische notities van de voorbije nacht, bestuderen nog even de "welriekende" verkeersslachtoffers van de vorige dag, breken het kampement op en vertrekken rond 11u richting St. Laurent.

Bij het buitenrijden van Mana treffen we op de zijkant van de weg D9 verschillende Wenkpootjes **Cnemidophorus lemniscatus** aan en verder op de weg houden we nog halt voor een overreden waterslang van de soort **Liophis cobella**.

Kort na de middag arriveren we in St. Laurent en zoeken een plekje op aan de Maroni-rivier, waar destijds de bagnards aan land kwamen om naar het Campement de Transport te worden overgebracht. We besluiten hier uitgebreid verslag te maken van de voorbije 2 dagen. In de directe omgeving geniet ook de Gewone ameiva **Ameiva ameiva** van de zon maar in de verte komen zwaar dreigende regenwolken opzetten. Deze naderen snel en de dagelijkse stortregens beginnen. Joep is ondertussen van zijn wandeling doorheen St. Laurent teruggekomen en noopt ons om verschillende gevangenisgebouwen te gaan bekijken. Tevens heeft hij op bepaalde muurtjes een grote groene anolishagedis geobserveerd. Een vangpoging blijkt onbegonnen werk want de hagedissen kruipen behendig weg langs de binnenzijde van de tuinmuren.

We gaan vervolgens eerst benzine tanken en op dat ogenblik wordt onze aandacht getrokken door een krijgende Macaw. Het blijkt echter een gekortwiekt gevangen exemplaar te zijn maar onze korte verplaatsing loont want Joep bemerkt (tijdens lichte regenval) in een rioleringsgrachtje een dagaktieve slang. André gelukt in moeilijke omstandigheden en via een smal richeltje erin om het reptiel te vangen : het blijkt een Panter slang **Mastigodryas boddaerti** te zijn. De slang zit nog maar net in het tijdelijk katoenen-bewaarsakje of André moet alweer de riool in ditmaal voor een dagaktieve Huisgekko **Hemidactylus mabouia**. Zo midden in het stadje St. Laurent vinden we dan voor deze reis twee nieuwe reptielsoorten als nr 22 en 23 !

Joep stelt vervolgens voor om een kort beleefdheidsbezoek te brengen aan twee Vlaamse zusters (nl. Gerda en Magda) die zich hier al jarenlang inzetten voor de in een kamp ondergebrachte vluchtelingen uit Suriname. Het is 16u en Joep is even bevreesd dat we hen uit de siësta zullen halen maar met twee Vlamingen vindt hij het zijn plicht even goedendag te gaan zeggen. De zusters zijn zeer enthousiast en we krijgen een "warm" onthaal met een "fris" drankje. Wanneer ze het doel van onze aanwezigheid vernemen en horen dat we zopas een Panter slang **Mastigodryas boddaerti** gevangen hebben willen ze het dier even van nabij bekijken. Dank zij dit vangt Freddy bij het buitengaan soort 24 ofwel een Brilteju **Gymnophthalmus underwoodi**.

Rond 17u verlaten we dan St. Laurent, richting Cayenne. Op de N1 moeten we aan PK235 stoppen voor een overreden Kielrug slang **Chironius fuscus** en aan PK 179 voor een verkeersslachtoffer Bruine Spitsneusslang **Oxybelis fulgidus**. De overgang van Savanne naar witzand-regenwoud is opmerkelijk en Joep is weer een wandelende plantenencyclopedie. Qua zoogdieren treffen we meerdere overreden Grote buidelratten aan alsook de zeldzamere Vieroogopossum.

Het verdere autorijden verloopt zeer vermoeiend en slaapwekkend, zodat André en Freddy regelmatig wisselen als chauffeur. Aangezien we maar laat in EJV zullen arriveren, besluiten we te gaan avond-

malen bij een chinees (en wat smaakte de nasi goering en de kip met rijst !).

In het donker rijden we verder en op de nieuwe weg rond Kourou (doorheen het regenwoud) kijken we (op aanraden van Joep) goed uit naar slangen die de weg zouden oversteken, maar tevergeefs ... Nadat het heel de namiddag droog is gebleven laat het regenseizoen zich opnieuw gelden. Ondanks dit de slangenactiviteit moet bevorderen, bekomen we enkel gegevens van amfibieën, te weten Reuzenpad **Bufo marinus**, **Bufo granulosus**, Reuzenfluitkikker **Leptodactylus pentadactylus** en Fluitkikker **Leptodactylus fuscus** (ook auditief). Nabij Cayenne wordt het nog even heel gevaarlijk wanneer tientallen dronken **Mobikak** (= plaatselijk dialect voor een op een mobylette rijdende neger), zonder lichten en zonder valhelm, tegen 90km per uur beginnen te crossen tussen het normale verkeer. Uiteindelijk bereiken we (zeer vermoeid) om 22.55u EJV en amper de muskietennet over ons getrokken, vallen we als "een blok" in slaap

Zondag 3 mei 1992 :

Om 5.28u worden we gewekt door een groep Brulapen die onmiddellijk achter het EJV-gebouw actief zijn. We blijven dan maar op en beginnen met ons proper te schrobben van de voorbije dagen (zonder wasbeurten). Terwijl we ons scheren komt de zon op en het is heerlijk genieten (we zijn precies tarzans). Het ontbijten gebeurt in de open veranda samen met Joep en Marijke; wat moeten zij lachen wanneer wij hagelslag muizestrontjes noemen). Natuurlijk wordt er nog volop verteld over de zeeschildpadden van de vorige nacht !

De voormiddag wordt een rust/werkdag : afwerken (= opmeten, wegen, schubben tellen, determineren, enz...) van de levende dieren en de verkeersslachtoffers van de vorige dag. Maar ook het kruipend gedierte is in EJV volop actief en we observeren Kielbuikteju **Kentropyx calcaratus**, daggekko **Gonotodes humeralis**, boomkikker **Hyla albopunctata** (in de slaapkamer), Groene leguaan **Iguana iguana** en roepende **Ololygon rubra**. Om 9.50u gaan we samen met Marijke naar Matoury om boodschappen te doen. Op de autoweg vinden we de voor ons nieuwe slangensoort Onechte koraalslang **Anilius scytale**, verder Reuzenpad **Bufo marinus** en volop roepende Fluitkikkers **Leptodactylus fuscus**. In Matoury doen we inkopen bij de Chinezen. Wij maken gebruik van een aanwezige telefooncel om naar de echtgenotes te telefoneren en dit lukt prima. Een heel duidelijke verbinding (beter dan Antwerpen-Brussel) maar het is even wennen om je eigen stem telkens in echo te horen weerklinken.

Terug in EJV "werken" we (herpetologisch) verder. Dan krijgt Joep en Marijke bezoek van twee Nederlanders die hier werkzaam zijn op een baggerboot. Het wordt pas leuk wanneer één van beiden (bang van slangen) zich met de videocamera laat filmen terwijl een Regenboogboa over zijn arm en "buikje" kruipt. Alhoewel niet direkt betrokken partij zijnde, voelen wij toch duidelijk aan dat het de familie Moonen goed doet om mensen die Nederlands spreken op bezoek te krijgen en aldus een indirect contact te hebben met het vaderland.

Bij de evenaar is het vroeg donker en hier gaat de zon onder rond 18.15u. We eten dus bij het licht van de olielampen : op het menu kip met rijst; Verder bespreken we het verloop van de komende dagen en rond 20u besluiten we een korte avondrit te ondernemen. Joep zegt dat de buit mager zal zijn omdat het de ganse dag niet geregend heeft. Bij het oprijden van de CD5 richting Tonnegrande, moeten we al onmiddellijk halt houden voor een subadult slangetje van de soort Onechte koraalslang **Anilius scytale**; het dier is puntgaaf en niet beschadigd zodat we eerst denken dat ze nog leeft, maar ze is toch dood. De verdere tocht levert alleen de Reuzenpad **Bufo marinus** op en Fluitkikker **Leptodactylus fuscus** (ook auditief). Geestig is dat we aan de wijze van springen laatstgenoemde soort reeds op afstand als dusdanig weten te herkennen.

Het blijft bij deze notities en na een rit van 51 km. gaan we tevreden van deze dag, van een welverdiende nachtrust genieten.

Maandag 4 mei 1992 :

Na het gebruikelijke ochtendritueel, douchen, scheren en het gezellige ontbijt in de veranda, gaan we naar Cayenne om kontant geld af te halen. In EJV moet je met kontant geld betalen. Later op de dag zouden we begrijpen waarom !

De rit naar de hoofdstad is herpetologisch produktief want we treffen 2 soorten slangen aan, nl. kielrugslang **Chironius fuscus** en opnieuw een Onechte Koraalslang **Anilius scytale**. Wanneer we in de bank aankomen moeten we anderhalf uur wachten in de file; ondertussen hebben de loketbedienden reuzelol onder elkaar en doen geen enkele moeite om de file te verkleinen; daarenboven moeten we 7% kosten betalen of 300FF voor een inning van 3 eurocheques voor een totaal van 4.200FF. Freddy moet nog speciaal een reçu vragen (want normaliter mogen er op eurocheques geen kosten verhaald wor-

den). Ja na dit alles begrijp je dat Joep hieraan telkens geen tijd en geld kan verliezen ! Tegen de middag arriveren we terug in EJV en hervatten we de herpetologisch activiteit. Op de muur van de veranda treffen we juveniele **Anolis fuscoauratus** aan waar we enorme determinatieproblemen mee hebben (uiteindelijk wordt de soort slechts later via briefwisseling door Prof. Hoogmoed als dusdanig gedetermineerd) alsmede de daggekko **Gonatodes humeralis**. Opeens dan een roep van Marijke "polychrus" een schuwe leguaansoort die we op een vorige reis gemist hadden. Wij veren allebei recht en kunnen in een struik naast de veranda deze zeer goed gecamoufleerde, traag bewegende en schuwe Marmerleguaan **Polychrus marmoratus** mooi observeren (maar vangen gelukt ons niet : resultaat van de poging is André van de ladder geschoven en hangend tussen de bijtende mieren). Rond 15u zijn we volledig herpetologisch bijgewerkt en vertrekken we voor een wandeling in het Montagne de Matoury aan de Sentier de la Mirande. De buit is met 5 soorten herpetologisch interessant : Gewone Ameiva **Ameiva ameiva**, Noordelijke Reuzenteju **Tupinambis nigropunctatus**, daggekko **Gonatodes humeralis**, Klompvoetkikker **Atelopes flavescens** (ook roepend) en **Colostethus beebei**.

Om 18u zijn we terug in EJV en tijdens en na het eten is Freddy in zijn schik met lekkere Franse wijn. Wanneer we vroeg gaan slapen vangen we in de slaapkamer nog een nieuwe soort boomkikker , nl. **Hyla boans**. André die geen wijn dronk heeft nu indirect last van de wijn want zijn kamergenoot valt onmiddellijk zwaar snurkend in slaap. Na anderhalf uur wakker liggen geraakt André uiteindelijk dan ook in slaap ... !

Dinsdag 5 mei 1992 :

André is maar moeilijk uit de veren te krijgen, terwijl Freddy al volop toilet aan het maken is. We spreken af dat Freddy geen wijn meer drinkt voor het slapen gaan en aldus blijft een goede nachtrust voor elk haalbaar ... De bel luidt (teken van Marijke dat het eten klaar is) en bij het betreden van de veranda ruiken we roerei. Na ontbijt ensceneert Joep enkele "natuurlijke biotopen" om de dieren van de Sentier de la Mirande te fotograferen.

Voor vandaag staat een boottocht op het programma in aanwezigheid van de Nederlandse consul in Frans Guyana. Om 9.30u vertrekken we met de camionet van Joep en de aangepikte motorboot. Wanneer we aan Bac Stoupan de boot in het water hebben gelaten en Joep zijn voertuig parkeert roept hij ons plotseling. Op zijn achterbumper zit een mannetje Kielbuikteju **Kentropyx calcaratus** en hij herkent het als zijn bewoner van EJV. En inderdaad de anders zo schuwe soort laat zich nu uiterst gemakkelijk vangen. Aangezien Joep hem terug thuis wil hebben zal hij de boottocht moeten meemaken in een waterdicht trommeltje.

Om 10.15u wordt de buitenboordmotor gestart en varen we de Crique Gabrielle op. Het is er wondermooi en volgens Joep kenmerkend als typisch amazone waterbiotoop. We observeren gedurig de twee voor Frans Guyana meest gekende vlindersoorten de Blauwe Morpho alsook de nog grotere Gouden Morpho, dewelke in de vlucht net vogels gelijken.

Joep heeft nog maar net uitgelegd welke de voorkeursplaatsjes zijn waar de (schuwe) Krokodilhagedis **Crocodylus lacertinus** zich ophoudt of we kunnen een mooi exemplaar observeren. De dag kan aldus voor ons niet meer stuk.

Tegen het middaguur bereiken we de Swamp van Gabrielle waar we op een klein eilandje in dit immense moeras picknicken. Het valt ons op dat er hier bijna geen vogels aanwezig zijn ... maar ja alle jacht is voor persoonlijk gebruik (!?!) in Guyana toegestaan.

Vervolgens maken we rechtsomkeer en stroomafwaarts gaat het nu zonder motor en het is net als in een film. In het regenwoud observeren we kleine watervleermuizen, de Goudhaas **Dasyprocta agouti**, Doodskopaapjes **Saimiri sciureus**. De opvallende rust en stilte spreekt ons bijzonder aan.

Sinds ons vertrek 's morgens was het prachtig weer geweest maar daar begint verandering in te komen door zwaar dreigende wolken. Dan gaan de hemelsluizen wagenwijd open. Joep weet echter in het regenwoud een overdekte kampeerplaats, waar we aanmeren en even schuilen. De wijn wordt bovengehaald maar ja het is nog vroeg. Freddy vindt reptielen zoeken nu echter voornameer en het loont want in de regen weet hij 2 soorten uit de "basura vegetal" te halen, nl. Graafteju **Bachia cophias** en **Coleodactylus amazonicus**. Wat een dag.

Nadat het minder hard is beginnen regenen, varen we verder naar de Bac Stoupan waar we aanmeren, de boot op de trailer aanpakken en afscheid nemen van de consul.

Wanneer we rond 18u in EJV aankomen is het toch even moeilijk. Al wat niet onder de gore-tex zat is kletsnat. We beginnen dus met alles te drogen te hangen en onszelf een flinke poetsbeurt te geven. We geraken er nu wel stilaan aan gewend dat alles vochtig is en blijft en als Europeaan besef je nu pas dat we eigenlijk toch in een goed droog klimaat wonen !

Na het avondeten hebben we toch nog de moed voor een kleine avondexcursie richting La Comté.

Amper 10 meter van de veranda vangen we de mooie Schele waterslang *Helicops angulatus* en wanneer we om 22.00u terug zijn hebben we notities verzameld van Fluitkikker *Leptodactylus fuscus*, Reuzenpad *Bufo marinus*, boomkickers als *Hyla albopunctata*, *Hyla boans* en *Ololygon rubra* en de Geelbuikslang *Chironius carinatus*.

Woensdag 6 mei 1992 :

We zijn hier al zodanig aangepast dat we automatisch wakker worden rond 6u en volledig "klaar" zijn voordat de bel luidt.

Vandaag zullen we samen met Joep het Montagne de Kaw gaan bezoeken. Rond 8.45u zijn we reeds op weg en via Stoupan en Roura bereiken we dit nog ongeschonden "high humid montane rain-forest", waar er jaarlijks 4 tot 5 meter regen valt. Joep vertelt ons hier over zijn geheim waarbij hij hoopt een perceel van 2000ha als natuurreservaat te kunnen aankopen met steun van enkele grote Europese natuurverenigingen. En het is hier inderdaad wondermooi en Joep geeft als welbespraakt kenner en gids van dit unieke gebied alweer schitterende natuurinformatie. Op de zijkant van de typisch roodgekleurde laterietweg bemerken we ondertussen verschillende reuzeformaten van de Gewone ameiva **Ameiva ameiva**.

Aangekomen op het punt waar we moesten zijn voor de wandeling (de houtzagerij), eten we eerst een kleinigheid en beginnen dan een echte wandeling in de jungle. Het is een pad dat Joep zelf gemaakt heeft en het leidt uiteindelijk naar verschillende grotten. Het regenwoud heeft een grote verscheidenheid aan talrijke grote en mini-orchideeën, bromelia's in verschillende kleuren en variëteiten en de bomen hier zijn woudreuzen. Wanneer we rond 15u terug aan de auto arriveren, voelen we de wandeling in onze benen maar op de dictafoon zijn notities ingesproken van Bruine waterteju *Neusticurus rudis*, Dwergteju *Leposoma guianense*, *Phyllobates femoralis*, Fluweelpad *Bufo sp. gr. "typhonius"* en de Dwerggifkikker *Colostethus degranvillei*.

Op de terugweg moeten we van Joep, bij wijze van proef, voorop lopen om de weg te leren terugvinden. Wat op het eerste zicht gemakkelijk lijkt wordt even moeilijk wanneer we aan een bepaalde splitsing niet goed weten welk pad te kiezen. Joep geeft ons vervolgens enkele gouden raadgevingen wat te doen in dergelijk geval. Zeer belangrijk is op de plek van twijfel je partner te laten post vatten of als je alleen bent - bijv. zakdoek of T-shirt aan een tak op te hangen -; vervolgens begin je vanuit dit herkenbaar vertrekpunt de verschillende paden te onderzoeken totdat je het juiste vindt; zonder dergelijk herkenning van partner of zakdoek ben je in de korst mogelijke keren het noorden letterlijk kwijt; verder is het gebruik van een kompas sterk aan te bevelen.

Wanneer we terug in EJV aankomen is het nodig om de auto en de kamer uit te mesten. Amper klaar met douchen of de bel gaat reeds en goed want de magen begonnen te grollen ! Marijke heeft alweer speciaal voor Freddy aardappelen gemaakt (rijst werkt blijkbaar stoppend) met snijbonen en kip op twee wijzen : gegrild en in het potje. We eten werkelijk ons buikje rond, luisteren naar de Nederlandse wereldomroep, kletsen met Joep nog gezellig na over enkele Europese natuurkwesities en gaan om 21u reeds vroeg slapen.

Donderdag 7 mei 1992 :

Bij het ontwaken hebben we ditmaal niet de mooie zonsopgang, dewelke ons in staat stelde om gedurende een tweetal uurtjes één en ander van kledij te drogen te hangen. Het is zwaar bewolkt en het regent pijpestelen.

Na het ontbijt beginnen we met het herpetologisch schrijfwerk, het bestuderen van de soorten van Montagne de Kaw (deze zouden dan de volgende dag op de plek van vangst terug vrijgelaten kunnen worden) en het bijwerken van het dagverslag. Ondertussen is de zon toch beginnen te schijnen zodat de nodige dia's en video-opnames kunnen gemaakt worden. Af en toe wordt de rondgang van EJV gemaakt en dit levert gegevens op van Marmerleguaan *Polychrus marmoratus* en Groene leguaan *Iguana iguana*. Zodoende zijn we actief tot 14u en besluiten dan inkopen te doen in Matoury (bij de Chinezen); we telefoneren nog eens met de thuisbasis in Aartselaar en Kontich.

Op de terugweg brengen we opnieuw een bezoek aan de Sentier de la Mirande. Naast gekende soorten zoals *Coleodactylus amazonicus*, *Atelopes flavescens*, *Gonatodes humeralis*, *Anolis fuscoauratus* treffen we voor ons als nieuw de daggekko *Gonatodes annularis* aan.

Na het avondmaal beginnen we hoopvol aan een avondexcursie op de CD5 richting Tonnegrande. Ondanks het minieme verkeer - we ontmoetten slechts één auto - vinden we toch 2 doodgereden slangen, te weten de Panter slang *Mastigodryas boddaerti* en de Gewone lanspuntslang *Bothrops atrox*. Bij het slapen gaan rond 22.15u beseffen we dat we hier - op amper één week tijd - reeds 47 soorten amfibieën en reptielen hebben kunnen observeren !

Vrijdag 8 mei 1992 :

Bij het opstaan stellen we vast dat we weer goed belaagd zijn geworden door allerlei insectenbeten, maar na een verfrissende wasbeurt en een goed ontbijt is dit vlug vergeten.

Om 7.38u zijn we op weg richting Montagne de Kaw. In het Montagne de Roura aangekomen houden we halt bij een kleine steengroeve met een ondiepe waterplas en veel dode boomstronken. Dus dat moet lonen ! Bij onze aankomst stuiven er naar alle kanten grote dikkoppen van de Reuzenfluitkikker **Leptodactylus pentadactylus** weg en sommige zijn volop aan het metamorfosereren. Opeens een vreugderoep want Freddy heeft een moerasschildpad gevonden die zich schuil hield onder een boomstronk. Aangezien we op dat ogenblik geen tijd willen verliezen aan een determinatie, namen we het dier mee. Anekdote bij terugkomst in EJV was dat Joep Moonen, zonder het dier te zien en alleen maar de rug met de handen betastend, onmiddellijk de soort bepaalde als Zuid Amerikaanse aardschildpad **Rhinoclemmys punctularia**. Op voornoemde plek werd ook de daggekko **Gonatodes annularis** en de Kielbuiteju **Kentropyx calcaratus** gevangen. Dan gaan de regensluizen open en rijden we rustig richting houtzagerij. Onderweg controleren we nog verschillende gelijksoortige steengroeven, maar telkens zonder enige amfibie- of reptielnotitie ? Juist voor de houtzagerij vinden we een overreden slang, dewelke een Slagtangslang **Xenodon rhabdocephalus** blijkt te zijn.

Om 11.20u starten we met de boswandeling van Joep, maar voorafgaandelijk zetten we het kompas uit om zeker niet verloren te lopen. Op een open plek met omgevallen bomen en waar het zonlicht op de bodem valt, bemerken we verschillende Mabuyaskinks **Mabuyia mabouia**. De wandeling tot en aan de grotten levert verder op : Dwergteju **Leposoma guianense**, Fluweelpad **Bufo sp. gr. "typhonius"**, **Phyllobates femoralis** en Woudschildpad **Geochelone denticulata**.

Wanneer we om 14.30u terug aan de auto zijn eten we kaas met tomaat (toch ook lekker) en rijden we traagjes terug richting basiskamp. Aangezien onze brandstoftank ver leeg is en het dichtsbijgelegen benzinstation in Cayenne ligt rijden we ineens door tot daar.

Op de terugweg verrichten we aankopen in Matoury en wordt in de bebouwde kom **Anolis marmoratus** geobserveerd en gevangen. Verder brengen we nog een bezoek aan een oude rhumstokerij maar noch tussen de oude vaten noch onder de talrijke planken vinden we enig kruipend gedierte.

Bij onze aankomst in EJV zijn er twee Nederlandse bezoekers aangekomen (een VN-vertegenwoordiger en diens vrouw). Zij zullen het weekend hier doorbrengen en gebruik maken van de EJV-excursiellogies faciliteiten.

Tijdens het avondmaal wordt er dan ook amper over natuur gesproken maar eerder over racisme, de vluchtelingenkampen in Frans Guyana, enz...

Wij besluiten om toch nog een avondexcursie te maken langs de CD5 richting Tonnegrande en dit levert gegevens op van Reuzenpad **Bufo marinus**, Fluitkikker **Leptodactylus fuscus** en de boomkickers **Hyla albopunctata** en **Ololygon rubra**.

Zaterdag 9 mei 1992 :

We worden gewekt door een hels lawaai van de drie honden Gounthour, Kikki en Dobby. Deze laatste was met haar poot klem komen te zitten in haar ketting en door haar pijnlijk geblaf was er bij de twee andere honden paniek ontstaan.

Na de gebruikelijke "ochtendhandelingen van wassen, scheren en onthijten", vertrekken we voor een daguitstap richting Cacao.

Op de weg leveren enkele zoekstops gegevens op van **Ololygon rubra**, **Leptodactylus pentadactylus** en **Leposoma guianense**. Via een uitermate slechte laterietweg met meer putten dan berijdbare vlakke delen, arriveren we in Cacao en beginnen daar aan een door Joep uitgestipte wandeling doorheen prachtig mooi primair regenwoud. Het is een waardevolle stuk natuur en we observeren de volgende soorten : Fluweelpad **Bufo sp. gr. "typhonius"**, **Bufo margaritifera**, **Hyla albopunctata** (roepend), Fluitkikker **Leptodactylus fuscus**, Mabuyaskink **Mabuya mabouia** en Klompvoetkikker **Atelopes flavescens** (ook roepend). Op de terugweg treffen we twee zwarte grote slangen aan die echter zo razendsnel wegvluchten dat vangen er niet bijhoort.

Tijdens het rijden naar het basiskamp EJV overleggen we even het voorlopig resultaat van deze excursie en stellen vast dat we reeds 53 verschillende soorten amfibieën/reptielen hebben waargenomen. Met nog 5 volle dagen voor de boeg stevenen we stilaan af op het breken van record van Texas (tijdens die excursie konden er 61 soorten bestudeerd worden).

In EJV aangekomen hebben we nog net de tijd om toilet te maken (was nodig) of de bel luidt reeds voor het avondmaal. We hebben het hier zo volledig naar onze zin, dat we na de maaltijd nog gezellig blijven doorkletsen en nog maar eens vaststellen dat er nog zo veel gezellige waarden zijn in een mensenleven die je zelfs met een rijkdom van 100 miljoen niet kan kopen. De vriendelijke relatie met

de familie Moonen en hun drie honden blijkt er zo één te worden ...

Zondag 10 mei 1992 :

We worden rond 5u. gewekt door hevige stortbuien en op het zinken golfdak maakt het zo'n onheilspellend lawaai, dat verder slapen onmogelijk is. Overigens hebben we weer last van insectenbeten. Best is om niet te beginnen krabben want dan ben je verloren. Na het gebruikelijke uitgebreid toilet maken, is er nog een zee van tijd (voor de bel luidt) en deze wordt opgevuld met verslag maken.

Op aanraden van Joep vertrekken we na het ontbijt richting Kourou om daar de Montagne des Singes te gaan onderzoeken. Via Tonate nemen we de afslag D15 naar het eindpunt Guatemala. Het is een snikhete dag zonder regen en puffen geblazen. Zelfs de airconditioning van de Peugeot kan het niet aan. We stoppen frequent en verzamelen aldus notities van vijf soorten hagedissen, te weten Gewone Ameiva *Ameiva ameiva*, Groene leguaan *Iguana iguana*, Kielbuikteju *Kentropyx calcaratus*, Wenkpootje *Cnemidophorus lemniscatus* en daggekko *Gonatodes humeralis*.

Onder een concert van Fluitkikker *Leptodactylus fuscus* middagmalen we aan een verlaten huisje. De kaas en tomaat smaakt heerlijk fris. We zijn zo dicht bij de gekende raket-lanceerbasis, dat we besluiten om even (via de openbare weg) langs het space-centrum te rijden. Op deze Kourou-weg treffen we de Reuzenpad *Bufo marinus* en een Kerkuil als verkeersslachtoffer aan.

Na enig zoeken vinden we uiteindelijk het pad van Montange des Singes en om 14u beginnen we dan de wandeling. Het is steil klimmen naar het hoogstgelegen punt van deze heuvel, maar daar aangekomen krijgen we een geweldig vergezicht (richting zee) over het geheel van de lanceerbasis. De wandeling loont ook herpetologisch en brengt als soorten : Steltloperleguaan *Plica plica*, fluweelpad *Bufo sp. gr. "typhonius"* en Wenkpootje *Cnemidophorus lemniscatus*.

Aangezien het reeds redelijk laat in de namiddag is, besluiten we om bewust in het donker terug te keren. We rijden echter eerst naar Kourou om nog eens te telefoneren met de echtgenotes. Terwijl André belt inspecteert Freddy de omgeving en op een villamuur telt hij er 7 *Anolis marmoratus* en weet 1 exemplaar te vangen. Wanneer de magen zwaar beginnen te grommen, zoeken we een chinees restaurant op en eten er spotgoedkoop en lekker (alhoewel het de kwaliteit van Marijke in EJV niet evenaart). Al goed dat we in Kourou niet gekend waren want in de vuile toestand (van kledij en lichaam) dat we daar zaten ...

Om 19u beginnen we hoopvol de terugrit. De slangen blijken afwezig, de amfibieën zijn wel actief : *Hyla boans*, *Hyla albopunctata*, Fluitkikker *Leptodactylus fuscus* niet. Wanneer we pas tegen 23u in EJV aankomen zijn we zo doodop dat we zelfs niet meer de moed hebben om ons te wassen en "vuil" gaan slapen.

Maandag 11 mei 1992 :

Het slapen in EJV begint beter en beter te gaan zodat we ditmaal om 6u door de wekker moeten gewekt worden. Het begint een beetje moeilijk te worden met propere kledij, maar ja dat hoort bij een dergelijk tropenverlof. Als je maar goed kunt eten en toilet maken en aan deze twee activiteiten kan je prima voldoen in EJV !

Het programma voorziet voor vandaag twee uitstappen in het Montagne de Matoury. Het eerste gaat naar Lac Américain, waar we notities verzamelen van *Gonatodes humeralis*, *Atelopes flavescens*, *Colostethus degranvillei*, *Coleodactylus amazonicus*, *Anolis fuscoauratus* en *Leposoma guianense*. Om 11.30u lunchen we, kaas met tomaat en een koffiekoekje met rozijnen als dessert).

Na een 20min. rijden, zijn we aan de tweede dagbestemming, nl. Sentier de la Mirande, een gebied dat ons nauw aan het hart is komen te liggen. Amper 10min gewandeld of Freddy roept "slang", maar alweer is een ong. 2meter groot exemplaar ons te vlug af. Freddy heeft het dier echter goed geobserveerd en via later overleg met Joep moet het trefzeker een *Mussurana Clelia clelia* zijn geweest. Maar we zijn ook tevreden met de aanwezige Gewone ameiva *Ameiva ameiva*, Kielbuikteju *Kentropyx calcaratus*, *Coleodactylus amazonicus*, en als topper Klompvoetkikker *Atelopus flavescens* in amplexus. Het is al heel de dag zo snikheet en broeierig geweest (zonder één druppel regen) zodat we besluiten om enige verfrissing op te zoeken aan zee. Via Cayenne bereiken we dan een mooi maar verlaten zandstrand. Zwemmen is wel goed uitkijken geblazen want de stroming is zeer sterk en de golven metershoog. Daarenboven krijgen we gezelschap van twee lieve honden (ras Beauceron). Van één ervan achterhalen we zijn naam, nl. Charly en de andere noemen wij Pepère.

Om 18u zijn we terug in EJV (met onderweg als verkeersslachtoffer de Mosgroene slang *Leimadophis typhlus* en de Bruine spitsneusslang *Oxybelus aeneus*). Als avondmaal krijgen we lekkere gebakken aardappelen met kip. Vervolgens besluiten we om nog een nachtwandeling te maken in het regenwoud,

misschien vangen we daar nu eens een slang. We rijden eerst via de CD5 en Tonnegrande tot aan de Bagne des Annamites. Het is wel even eigenaardig dat er op de parking nog een auto staat, misschien nog herpetologen op stap ?

We worden beloond want naast 5 *Bufo margaritifera*, 1 *Leptodactylus wagneri* en 1 *Hyla boans* vangen we 1 subadulte gifslang, nl. een Gewone lanspuntslang *Bothrops atrox*.

Wanneer we pas om 23.00u onder de muskietentent kruipen, bekijken we eerst even onze soortenlijst en stellen vast tot hiertoe juist 61 soorten te hebben aangetroffen.

Met nog 4 dagen voor de boeg moeten we ons record zeker kunnen overschrijden. We wisten toen nog niet dat Joep hierin een zeer belangrijke rol zou spelen. Voor hem bleek het heel voornaam dat EJV de plaats van Texas zou innemen "op onze herpetologische hitparade".

Dinsdag 12 mei 1992 :

Om 5 u worden we gewekt door hevige stortregens, die op het zinken golfdak verder slapen onmogelijk maken. We blijven dan maar op en zijn om 6u al bezig met het afwerken van de herpetologische buit van de vorige nachtexcursie. In het opkomende zonlicht worden ditmaal mooie dia- en videopopnames gemaakt en zo zijn we bezig tot 11u. Dan vertrekken we met Joep als gids voor een bezoek aan een nieuw nabijgelegen gebied met een typische amazonische vegetatie, nl. Risque Tout. Pas de CD5 richting Tonnegrande opgereden, of we worden reeds tegengehouden door een gendarme omdat er iets verder een zwaar verkeersongeval gebeurde en de weg volledig geblokkeerd is; het kan lang duren want de chauffeur zit geblokkeerd in de auto. Joep zegt dat we Risque Tout even gemakkelijk kunnen bereiken via Matoury, Cayenne en Tonate.

Aan de Sentier de la Mirande stoppen we even omdat Joep er de vorige dag een andere soort *Kentropyx* observeerde. Deze blijkt nu niet aanwezig en het blijft bij de daggekko *Gonatodes humeralis*, Kielbuiteju *Kentropyx calcaratus* en Klompvoetkikker *Atelopus flavescens*. Op de CD5, juist voorbij Tonate vinden we op de weg een juist overreden (puntgave) Anaconda *Eunectes murinus*.

Aan het begin van de piste Risque Tout, die voorheen afgesloten was met een zware ijzeren poort, blijkt het slot geforceerd (niet door ons !) en kan men met de auto binnenrijden. Hier is het een bijzonder prachtig primair regenwoud en de herpetologische notities bestaan uit de Reuzenpad *Bufo marinus*, Gewone ameiva *Ameiva ameiva* en Kielbuiteju *Kentropyx calcaratus*.

Om 16u rijden we terug naar EJV met onderweg als verkeersslachtoffer Swiepie *Leptophis ahaetulla*; Joep wordt afgezet terwijl wij (via Cayenne) verder rijden naar de Plage Montjoly. Hier zijn we nog maar pas aangekomen of we worden al begroet door Charly en Pepère die nu constant bij ons blijven. We vertoeven hier 2u als echte toeristen met zwemmen, zonnen en vooral door met de honden te spelen.

Maar ook dan nog zijn we herpetologisch actief : zeeschildpadden blijken hier hun eieren te leggen want we vinden volop lege eischelpen (vermoedelijk van Lederzeeschildpad) *Dermochelys coriacea* en in een nabijgelegen struikje zit een *Anolis marmoratus* te zonnen.

Zo wordt het ondertussen 18u en keren we terug naar EJV, maken toilet, genieten van een lekkere maaltijd, bereid door Marijke en blijven de verdere avond gezellig napraten, wat uiteraard met Joep Moonen geen enkel probleem is. We missen wel Gounthour en we vernemen dat de teef van de burens loops is en Gounthour aldus ... op het amoureuze pad ! We gaan uiteindelijk vroeg slapen en liggen om 21.30 netjes verpakt onder onze muskietennet en genieten van een welverdiende nachtrust.

Woensdag 13 mei 1992 :

De voormiddag wordt, gelet op een konstante regenval, doorgebracht in EJV met het dagdagelijkse ritueel van opstaan om 6u, toilet maken, scheren, ontbijten, dieren bestuderen en fotograferen, reiskoffers, kamer en auto uitmesten ... Tijdens dit alles krijgt Joep het bezoek van een Fransman die op de baan aan de rivier La Comté een grote slang heeft gevangen en deze aan Joep wil geven. Het blijkt een 2m grote Wurgslang *Boa constrictor* te zijn en wanneer de Fransman ons laaiende enthousiasme bemerkt verandert zijn gratis geven in ruilen. Omdat dit voor ons toch een prima gelegenheid is om zulk groot exemplaar van nabij te bestuderen, wordt het dier geruild voor een koplamp. Joep zegt dat de Fransman een jager is en dat de ruil eigenlijk niet had mogen plaats vinden. Uiteraard heeft Joep gelijk maar we waren hier nu speciaal om dergelijke soorten te observeren en dan een 2m06 groot exemplaar voorbij je neus zien gaan ... Het was een zeer agressief dier en het schubben tellen, opmeten, enz... verliep niet van een leien dakje !

We reden vervolgens naar de plek waar de boa gevangen werd en lieten het dier daar vrij.

Op de terugweg is Joep (zoals hij ons later vertelde) volop aan het "positief denken"; hij wil namelijk het Texas record helpen breken en ... het helpt want op de rand van de weg treffen we als soort nr 63

een Roodkopdeukschildpad *Platemys platycephalus* (en als verkeersslachtoffer Swiepie *Leptophis ahaetuella* en Kielrugslang *Chironius fuscus*). Ja en nu kan er niets meer stuk op deze reis, zodat we besluiten om de verdere namiddag vrijaf te nemen als toeristen aan de Plage Montjoly.

Nog voor we ter plaatse uitstappen worden we al begroet door Charly, Pepère en een nieuw honden-vriendje Maya. Het wordt weer zwemmen, zonnen en met de honden spelen : stokken in het water gooien die zij dan uit de kolkende branding weten te halen. Ja en het vieruurtje wordt natuurlijk gedeeld met deze viervoeters.

Terug in EJV maken we na het avondeten een korte savannewandeling maar observeren enkel de boomkickers *Oloolygon rubra* en *Hyla albopunctata* (beiden ook roepend). Eigenlijk was het meer een wandeling want we beseffen dat het einde van de excursie nadert en dan moet je uitbollen.

Donderdag 14 mei 1992 :

Aangezien voor deze dag een vroeg bezoek aan het Montagne de Kaw op het programma stond, staan we op om 5.30u, eten onmiddellijk en vertrekken.

Om 7.10u zijn we reeds ter plaatse en een tussenstop aan onze steengroeve levert larven op van Reuzenfluitkikker *Leptodactylus pentadactylus* alsook de daggekko *Gonatodes annularis*. Uiteindelijk beginnen we dan om 8.45u de wandeling van Placer Trésor. Het loont echt de moeite om dit pad te bewandelen en de herpetologische notities bestaan uit : Kielbuikteju *Kentropyx calcaratus*, Mabuyaskink *Mabuya mabouia*, Dwergeteju *Leposoma guianense*, Gewone Ameiva *Ameiva ameiva*, Bruine waterteju *Neusticurus rudis* en *Bufo margaritifera*. Gedurende deze wandeling worden we wel tweemaal door en door nat maar zoals reeds gezegd bij deze temperatuur is dat eerder gezellig verfrissend. Als laat middagmaal eten we ons oude menu : kaas met tomaat. We beseffen ondertussen dat hier het herpetologische van de excursie dient afgesloten.

We beslissen de rest van de dag vrijaf te nemen en begeven ons naar de Plage de Montjoly. En ja amper aangekomen of wie verschijnen daar ... Charly, Pepère en Maya. Alles van de vorige dag wordt overgedaan. Het vieruurtje verdwijnt alweer grotendeels in de hondenmagen. Wanneer we om 16.30u door regenval genoodzaakt worden de Plage vroegtijdig (en definitief) te verlaten, springt Charly zelfs in de auto om met ons mee te rijden. Het is even hard om afscheid te nemen van onze hondjes en bij het weggrijden loopt Charly ons zelfs enige tijd achterna ...

We rijden vervolgens naar Cayenne en gaan er voor de laatste keer een lekkere ijscrème eten.

In EJV aangekomen worden we onmiddellijk opgewacht door Joep. Hij is alweer bezig geweest met "wishfull thinking" en overhandigt ons een Zuidamerikaanse modderschildpad *Kinosternon scorpiodes*. Het dier bevond zich op een zeer drukke weg nabij Cayenne maar desondanks heeft Joep (met de camionet en oplegger) toch weten te stoppen om het dier van een gewisse dood te redden !

Het avondmaal is kip op speciale wijze gebraden. Tijdens het eten beseffen we dat het in EJV onze laatste avond is. Wij blijven nog gezellig napraten en gaan vroeg (9.30u) slapen.

Vrijdag 15 mei 1992 :

Om 4u in de morgen zijn we reeds wakker maar we blijven toch doorzoeken. Om 6u beginnen we met het pakken van de koffers, uitmesten van de kamer en zelfs de auto krijgt van Freddy een voorlopige kuisbeurt voor het grofste vuil.

Aangezien we de ganse voormiddag toch op EJV zouden doorbrengen, maakt de familie Moonen hiervan dankbaar gebruik om onder hun gedrieën naar Cayenne te gaan. Freddy zegt schertsend tegen Joep van toch maar een slangenhandschoen mede te nemen. Amper 10min. vertrokken of ze staan daar reeds terug : Joep heeft namelijk op de asfaltweg een 2m grote kielrugslang *Chironius multiventris* gevangen ofwel soort nr. 64.

De verdere voormiddag brengen we door met verslag maken. We middagmalen en om 13.15u nemen we dan afscheid van EJV. Het is even hard ... want Marijke, Joep, Bernie en de drie honden zijn ons zeer nauw aan het hart komen te liggen. Ze moeten bewonderd worden om het hier in de jungle op zulke wijze af te brengen. Ze zijn er het stichtend voorbeeld van hoe de mens meer dan gelukkig kan zijn, zonder Westerse luxe, zonder electriciteit en zonder stromend water (ze zouden overigens niet naar Europa terug willen komen). We hebben veel geleerd en opgestoken van jullie en EJV zal voor ons geboekt staan en blijven als een unieke vakantie en gebeurtenis.

Om 14u zijn we aan de luchthaven Rochambeau, checken in en Freddy weet alweer de beste plaatsen (long legs) te bekommen. In de primitieve cafetaria van de luchthaven, in een bijna onuitstaanbare vochtige hitte, maken we verder herpetologisch verslag. Het voorziene vertrekuur kan niet aangehouden worden omdat op onverklaarbare wijze een bagage aan boord is gekomen zonder dat de eigenaar als passagier geboekt staat. Uit veiligheidsmaatregel moest deze koffer dan ook uit het bagage-

ruim. Na 40min stijgen we dan op en krijgen al onmiddellijk de mededeling dat deze verloren tijd al vliegend zal ingehaald worden en aldus de voorziene 8u zal bedragen. De service van Air France is goed (maar kan deze van KLM niet evenaren). Het avondmaal is lekker : aperitief champagne, voorgerecht parmesan hesp met meloen, hoofdgerecht rosbief met slaatje, broodjes, dessert halve peer en halve perzik. We vliegen op 11km altitude tegen een snelheid van 1.000km per uur. Het tijdsverschil wordt tijdens de nacht overbrugd en dat gaat stukken beter dan de heenwaartse vlucht. We krijgen film, slapen goed gedurende zo'n 3 volle uren en worden dan gewekt voor het ontbijt : fruitsap, yoghurt, broodje, cake, jam, koffie en thee. Om 6.40u (plaatselijk tijd) landen we dan op Ch. De Gaulle. Onze restant van Frans geld wordt gespendeerd aan twee croissants en warme chocomelk. Om 9.20u stijgen we dan op om 40min later te landen op Zaventem. Onze echtgenoten verwelkomen ons en dan is het (zoals gewoonlijk) even hard zijn wanneer Freddy en André van elkaar afscheid nemen. We hebben alweer een kleine drie weken - dag in dag uit - met elkaar doorgebracht, zonder ook maar één verkeerd woord. Wat is het toch prachtig om zo bevriend te zijn !

6. HERPETOLOGISCHE BESPREKING PER SOORT

6.1. Amfibieën

COLOSTETHUS BEEBEI - Dwerggiffikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
1	Bagne des Annamites - Montsinéry	30/04/1992	14.01	1				
-	Bagne des Annamites - Montsinéry	30/04/1992	14.50		18			
2	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	17.21	1				
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	17.27		2			
3	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	14.05	1				
-	Placer Trésor - Montagne de Kaw	14/05/1992	10.19		2			

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
1	GG	18	0.3	L
2	GG	19	0.5	L
3	GG	21	0.9	L

In het geschikte biotoop is dit een vrij algemene soort, dagactief en bodembewonend; in werkelijkheid hebben we meer dieren gezien dan we hebben kunnen noteren; meermaals werden pas gemetamorfoseerde (cfr. larvestaart-restant) van zo'n 3-5mm groot aangetroffen; kwam bijna steeds voor in de aanwezigheid van *Atelopes flavescens* en *Bufo sp. gr. "typhonius"*.

Volgens Hoogmoed & Avila-Pires (1991) leeft deze soort enkel op de grond in primary forest en zowel dichtbij als veraf van kreekjes.

COLOSTETHUS DEGRANVILLEI - Dwerggiffikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
4	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	11.59	1	2			
-	Lac Américain - Montagne Matoury	11/05/1992	10.15		3			

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
4	man	19	0.8	W

Een dagactieve, tevens enkel op de grond aangetroffen amfibiesoort, mede door haar grootte (amper 10mm) en prima schutkleur weinig opvallend tenzij ze bewegen; opmerkelijk was dat de vochtige huid dezelfde weerkaatsing gaf als van het water; waarschijnlijk hebben wij meer exemplaren gezien dan de opgegeven 6 dieren; in het begin hielden we ze namelijk voor jonge *Colostethus beebei*, alhoewel hun springgedrag niet overeenkwam met dat van *beebei*; ze werden steeds aangetroffen op hellingen in zeer ondiep (ong. 2cm), over rotsen en tussen stenen traagstromend water - bij onze voorlopige naamgeving noemden we ze trouwens *Colostethus "aqua"* -; ze wisten steeds behendig te ontkomen via korte sprongen om dan muisstil te blijven zitten; door hun egaal roodbruine rugkleur vielen ze in totaal niet op in de laterietgekleurde kreekjes;

De soort komt enkel voor in Suriname en Frans Guyana (Frost, 1985). Is volgens Hoogmoed & Avila-Pirez (1991) nauwer gebonden aan water dan de vorige soort.

DENDROBATES QUINQUEVITTATUS - gifkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
-	op verzoek van J.Moonen worden geen details gegeven		10.16					1

J.Moonen had ons verteld dat hij vermoedde dat deze gifkikkersoort, voor het afleggen van een larve gebruik zou maken van de kelk van *Heliconia bihai*. Er werden vele, vele dergelijke bloemkelken - die wemelden van allerhande waterbewonende insektenlarven - onderzocht en slechts éénmaal troffen we er een larve in aan die volgens J.Moonen trefzeker van deze soort moet zijn geweest.

Claessen (1991) geeft voor deze soort op dat hij ze aantrof in vaasjes en potjes op het Kerkhof van Kaw. Waarschijnlijk betreft het hier de aanzet van een gelijkaardig voortplantingsgedrag.

DENDROBATES TINCTORIUS - Gifkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
5	op verzoek van J.Moonen worden geen details gegeven		17.12	1				
-			13.36		1			
-			14.23		1			
6			11.21	1				

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
5	man	36	3.1	L
6	GG	19	0.6	L

Volgens J.Moonen komt er een verscheidenheid van kleurvormen voor in Frans Guyana. Tijdens onze aanwezigheid troffen wij (cfr. Moonen) iets eigenaardig aan (!?!), nl. twee variëteiten op identiek dezelfde plek van amper 5m² : de grote gele, type Saül en de kleine blauwe, typisch voor noordoost Frans Guyana. Laatstgenoemde zou volgens Moonen normaal zijn maar voor eerstgenoemde dacht hij

aan tenminste één of meerdere uitgezette exemplaren; op de plek waar wij de grote vonden troffen wij meerdere filmrolpotjes aan, waarin zich telkens één larve bevond; dit alles ingevolge menselijke handeling; in de buurt lagen ook meerdere vangflessen.

Voor meer informatie aangaande het gedrag en voedsel van deze *Dendrobates* verwijzen we naar Claessen (1991).

PHYLLOBATES FEMORALIS - gifkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
7	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	12.71	1				
-	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	12.19		2			
8	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	13.03	1				
9	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	13.07	1				
10	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	13.09	1				

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
7	GG	18	0.4	L
8	GG	12	0.2	L
9	GG	27	1.6	L
10	GG	27	1.9	L

Dagactief, bodembewonend en slechts 6 ex. op één plaats waargenomen in het door ons onderzochte gebied. Claessen (1991) trof ze daarentegen met duizenden aan in de bossen van Frans Guyana. Auditieve observaties hebben wij niet kunnen noteren of beter gezegd wij hebben de roep van deze soort niet kunnen achterhalen.

Met de determinatie hadden we het even moeilijk : volgens Silverstone (1976) geen webbing dus *pictus* maar de kleurbeschrijving klopte dan niet en kwam eerder volledig overeen met *femoralis*. Op basis van de hem toegezonden dia, determineerde Prof. Hoogmoed onze exemplaren als *femoralis*.

Komt, als bewoner van lowland forest, voor van 14 tot 610m altitude (Silverstone, 1976).

ELEUTHERODACTYLUS CHIASTONOTES

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
11	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	30/04/1992	21.18	1				
12	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	30/04/1992	21.26	1				

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
11	GG	21	0.7	L
12	GG	24	0.7	L

Een soort van low elevation forests, beneden de 700m, met als verspreidingsgebied noordoost Brazilië, Frans Guyana en Suriname (Frost, 1985).

Onze twee exemplaren waren nachtaktief, geelbruin van rugkleur met een opvallend X-teken op de rug, en werden op de autoweg gevangen.

Hoogmoed & Avilla-Pirez (1991) vingen hun exemplaren 's nachts in primary forest en langs bosranden.

LEPTODACTYLUS FUSCUS - Fluitkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
13	<i>Emerald Jungle Village</i>	30/04/1992	21.08			1		
14	<i>Sinnamary</i>	02/05/1992	20.09	1				
-	<i>Kourou</i>	02/05/1992	21.12				JA	
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	02/05/1992	23.06				JA	
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	03/05/1992	10.12				JA	
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	03/05/1992	22.36			1		
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	05/05/1992	20.24				2	
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	05/05/1992	21.01			4		
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	07/05/1992	21.31		1			
15	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	08/05/1992	21.36			1		
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	08/05/1992	21.41			3		
16	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	08/05/1992	21.41			1		
17	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	08/05/1992	21.41			1		
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	08/05/1992	21.50		2			
-	<i>Cacao</i>	09/05/1992	13.52				JA	
-	<i>Cacao</i>	09/05/1992	15.15		2			
-	<i>Guatemala - Kourou</i>	10/05/1992	11.18				JA	
-	<i>Tonate</i>	10/05/1992	20.15				JA	
-	<i>Tonate</i>	10/05/1992	20.31			16		

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/LAND
13	GG	36	5.8	L
14	GG	42	5.1	L
15	GG	42	7.5	L
16	GG	38	5.3	L
17	GG	33	3.0	L

Nog meer aangetroffen dan de Reuzenpad, alhoewel dit niet uit ons cijfermateriaal blijkt. Eigenlijk mag er bij elke dagnotitie "oneindig" in het vakje VO vermeld worden. Je zag ze elke nacht en hoorde ze ook 's nachts (soms overdag) altijd roepen in moerassige savanne. De dieren hadden een zeer speciale wijze van springen; wanneer ze de grond raakten was het net of ze even na-veerden en dan volgde de sprong met hangende pootjes; dit alles werd vlug herhaald tot de kikker in de vegetatie een schuilplaats had gevonden; bleef er dan toch eentje zitten dan was hij zo "glibberig" dat hij behendig uit je hand of handschoen wist te ontkomen. Merkwaardig was ook dat alle visuele en gevangen dieren dezelfde grootte hadden, nl. variërend van 35-45mm. Springt zeer frekwent op de autoweg en daardoor veelvuldig als verkeersslachtoffer gezien.

Het is een soort van het laagland en voorkomend van Panama tot het zuiden van Zuid-Amerika en ten oosten van de Andes tot zuid-Brazilië, Bolivia en Argentinië (Frost, 1985).

LEPTODACTYLUS KNUDSENI - Knudsen's fluitkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
18	Montagne de Roura	08/05/1992	08.56	1				

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
18	JUV	31	3.7	L

Dit exemplaar werd aangetroffen tussen meerdere pas gemetamorfoseerde Reuzenfluitkikker *Leptodactylus pentadactylus* en aldus dachten wij eerst aan een sudadult van laatstgenoemde soort; op het moment van vangen kon dit dier niet gedetermineerd en dit gebeurde alweer (later) dank zij de welwillende steun van Prof. Hoogmoed. Ons exemplaar was een juveniel individue, met een opvallend grote kop in verhouding tot het lichaam en grijs van rugkleur.

LEPTODACTYLUS PENTADACTYLUS - Reuzenfluitkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
19	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	30/04/1992	21.11			1		
20	Montagne de Roura	08/05/1992	08.56	1				
21	Montagne de Roura	08/05/1992	08.56	1				
-	Montagne de Roura	08/05/1992	08.56					28
-	Cacao	09/05/1992	11.56		1			∞
22	Montagne de Roura	14/05/1992	07.41	1				
-	Montagne de Roura	14/05/1992	07.41					17

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
19	vrouw	146	215	L
20	PG	25	1.7	L
21	PG	33	3.2	L
22	GG	62	21.0	L

In het Montagne de Roura (steengroeve met stilstaand water) en te Cacao werden met zekerheid larven en pas uitgekomen kikkertjes van deze Reuzenfluitkikker aangetroffen; op eerstgenoemde plaats bevonden zich ook meerdere pas gemetamorfoseerde exemplaren, van 2 dergelijke - grijsachtige met bruinrode dwarshanden - dieren (nrs. 20 en 21) werden gegevens ingewonnen. Onze datum van 8 mei komt goed overeen met de observatietijd (eind april) van Claessen (1991) voor pas gemetamorfoseerde exemplaren.

LEPTODACTYLUS WAGNERI - Wagner's fluitkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
23	Bagne des Annamites - Montsinéry	11/05/1992	21.09	1				

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
23	GG	46	10	L

Het is toch dikwijls opvallend hoe we tijdens onze excursies kennis maakten met een soort aan de hand van één waarneming. Ons enig exemplaar was nachtaktief en bevond zich in de vegetatie naast een bospad, in de directe omgeving van 1 juveniele *Bothrops atrox* en 5 *Bufo margaritifera*. Op de bovenzijde van de kop bevond zich tussen de ogen een opvallende lichtbruine band, bovenlip gemarmerd, rug donker roodbruin met vele kleine zwarte spikkels, keel wit, buik geel, lies geel-zwart gespikkeld.

Hoogmoed & Avila-Pirez (1991) trof de soort 's nachts op de bodem en op hout, gelegen als eiland in een ondiepe poel op de rand van primary forest.

ATELOPUS FLAVESCENS - Klompvoetkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
24	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	16.30	1				
25	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	16.30	1				
26	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	16.30	1				
27	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	16.40	1				
28	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	16.40	1				
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	16.45				3	
29	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	07/05/1992	15.22	1				
30	Cacao	07/05/1992	16.50	1				
31	Cacao	09/05/1992	15.22	1				
-	Cacao	09/05/1992	16.22				1	
32	Lac Américain - Montagne Matoury	11/05/1992	09.30	1				
-	Lac Américain - Montagne Matoury	11/05/1992	09.34				4	
33	Lac Américain - Montagne Matoury	11/05/1992	10.09	1				
34	Lac Américain - Montagne Matoury	11/05/1992	10.09	1				
35	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	13.36	1				
36	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	13.36	1				
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	13.45		12			
37	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	13.59	1				
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	12/05/1992	11.27		3			

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/LAND
24	GG	28	1.6	L
25	GG	29	1.9	L
26	GG	26	1.4	L
27	GG	26	1.3	L
28	GG	27	1.5	L
29	GG	22	0.9	L
30	GG	34	3.4	L
31	GG	20	0.6	L
32	GG	34	2.3	L
33	GG	27	1.7	L
34	GG	26	1.8	L
35	man	26	NG	L
36	vrouw	36	NG	L
37	GG	35	3.5	L

De Klompvoetkikker geeft een "mensvriendelijke" en verstandelijke indruk; wij noteerden voor deze soort :

- alle dieren waren dagactief; algemeen in secundair en iets minder in primair regenwoud;
- de meeste bevonden zich op de bodem, maar verschillende werden klimmend (tot 1m boven de bodem) op takken aangetroffen;
- meermaals in hetzelfde biotoop als *Bufo sp. gr. "typhonius"*;
- onderscheid mannetje vrouwtje moeilijk vast te stellen; beiden hebben een paars gekleurde keel, buik en voetzolen;
- één exemplaar nam een dreighouding aan zoals die van onze Geelbuikvuurpad *Bombina variegata*;
- de roep van de Klompvoetkikker was duidelijk herkenbaar en kan best beschreven worden als het geluid van een wekkertje dat met één draai opgewonden wordt, op het einde iets sneller en verhogend van toon;
- de roep werd meerdere keren herhaald en het ene (mannetje ?) reageerde duidelijk op het andere;
- op 11 mei te 13.36u werd op het land een koppeltje in amplexus aangetroffen (nrs. 35 en 36); het veel kleinere mannetje hield het wijfje in een stevige okselgreep.

BUFO GRANULOSUS

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
38	Sinnamary	02/05/1992	20.04	1				

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/LAND
38	man	37	4.6	L

Nog een kennismaking met een soort via één enkel exemplaar ! Ons mannelijk dier wilde de weg oversteken in een savannegebied. In de literatuur vonden we enkel dat de soort voorkomt van 0 tot 1290m in een biotoop variërend van savanne tot andere open vegetatie als moerassen (Hoogmoed, 1979 in Duellman, 1979).

BUFO MARGARITIFERA

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
39	Cacao	09/05/1992	14.27	1				
40	Bagne des Annamites - Montsinéry	11/05/1992	21.06	1				
41	Bagne des Annamites - Montsinéry	11/05/1992	21.06	1				
42	Bagne des Annamites - Montsinéry	11/05/1992	21.06	1				
43	Bagne des Annamites - Montsinéry	11/05/1992	21.06	1				
44	Bagne des Annamites - Montsinéry	11/05/1992	21.06	1				
-	Montagne de Kaw - Houtzagerij	14/05/1992	10.56		1			

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
39	man	34	3.1	L
40	vrouw	44	6.0	W
41	man	45	7.4	W
42	man	49	9.0	W
43	man	45	9.0	W
44	man	50	9.0	W

Tijdens een nachtwandeling in het primair regenwoud van de Bagne des Annamites, merkten we in een ondiepe greppel meerdere roepende padden; op het eerste zicht bleken het grote *Bufo sp. gr. "typhonius"* te zijn, maar éénmaal ze alle vijf gevangen waren bemerkten we de "bony crest" (= boogvormige uitsteeksel boven oog/oor) en de getande huidlijsten. Het is Prof. Hoogmoed die onze exemplaren determineerde als *Bufo margaritifera*.

Hoogmoed & Avila-Pirez (1991) detailleren : een medium-sized pad met een gouden iris, dewelke haar van de andere padden onderscheidt; adulte vrouwtjes wegen tot 22.5gr en adulte mannen 8.4gr; een bewoner van primair regenwoud en levend tot aan de rand van secundaire vegetaties; 's nachts op de weg aangetroffen maar ook overdag rondspringend; kan tot 1m hoog klimmen.

BUFO MARINUS - Reuzenpad

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
45	Matoury	29/04/1992	19.23	1				
46	Matoury	29/04/1992	19.44			1		
-	Matoury	29/04/1992	21.06			6		
47	Montsinéry	30/04/1992	15.40			1		
-	Les Hattes - Mana	02/05/1992	02.28		10			
-	Les Hattes - Mana	02/05/1992	02.37		2			
-	Les Hattes - Mana	02/05/1992	02.54		1			
-	Iracoubo	02/05/1992	19.16			1		
-	Iracoubo	02/05/1992	19.28			1		
-	Sinnamary	02/05/1992	20.06		1			
-	Kourou	02/05/1992	21.01		1			

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
-	<i>Emerald Jungle Village</i>	03/05/1992	21.44			2		
-	<i>Emerald Jungle Village</i>	04/05/1992	07.22				1	
-	<i>Emerald Jungle Village</i>	04/05/1992	21.11		4		4	
48	<i>Emerald Jungle Village</i>	05/05/1992	13.10	1				
-	<i>Emerald Jungle Village</i>	05/05/1992	15.32		7			
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	05/05/1992	20.27		3			
49	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	05/05/1992	21.07			1		
-	<i>Emerald Jungle Village</i>	06/05/1992	19.22				1	
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	08/05/1992	20.54			1		
-	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	08/05/1992	21.09		1			
50	<i>Emerald Jungle Village</i>	09/05/1992	20.13	1				
51	<i>Emerald Jungle Village</i>	09/05/1992	23.05	1				
-	<i>Kourou</i>	10/05/1992	11.34			2		
-	<i>Montagne des Singes - Kourou</i>	10/05/1992	14.16			1		
-	<i>Tonate</i>	10/05/1992	20.15			4		
52	<i>CD5 : Le Gallion - Tonnegrande</i>	11/05/1992	22.09	1				
-	<i>Risque Tout - Tonate</i>	12/05/1992	13.52		1			
-	<i>Roura</i>	14/05/1992	07.54		1			

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
45	vrouw	103	135	L
46	vrouw	181	NVT	L
47	vrouw	111	153	L
48	SAD	43	6	L
49	vrouw	275	NVT	L
50	man	147	> 300	L
51	vrouw	74	48	L
52	man	154	> 300	L

Na *Leptodactylus fuscus* de meest algemene nachtaktieve amfibiesoort die wij aantroffen. Ook hier zijn alle op de weg levend en dood aangetroffen dieren niet genoteerd kunnen worden.

Enkele vermeldenswaardige notities :

- nieuw voor ons was, bij inval van de duisternis, het auditief observeren van de roep van mannetjes in de omgeving van EJV dat kan omschreven worden als een snel, diep "per-r-r-r-r-r-r-r";
- ons grootste ex. was 275mm lang, het kleinste 43mm;
- vrouwtje nr. 45 had één vastzittende teek tussen de ogen; Rivero (1961) vernoemt dit als normaal voor de Reuzenpad;
- te Les Hattes waren meerdere exemplaren tussen de Lederzeeschildpadden actief aan het fourageren op het gehele strand en dit tot zelfs in (5cm diep) zeewater;
- in Emerald Jungle Village was het zo dat meerdere exemplaren, na zonsondergang hun eigen zitplek innamen; Joep herkende zijn exemplaren individueel en wij na een drietal dagen ook; speciaal was ook dat deze amfibieën gekookte rijst aten en niet alleen de korrels die naast de etensbakken van de honden terecht kwam, maar ook door de kop in die bak te steken en dan de rijst op te likken; volgens Joep hadden de Reuzenpadden dit redelijk vlug geleerd;

BUFO SP. GR. "TYPHONIUS" - Fluweelpad

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
53	Bagne des Annamites - Montsinéry	30/04/1992	13.20	1				
54	Bagne des Annamites - Montsinéry	30/04/1992	14.12	1				
55	Bagne des Annamites - Montsinéry	30/04/1992	14.56	1				
56	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	11.41	1				
-	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	12.26		1			
57	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	13.50	1				
-	Cacao	09/05/1992	14.42		1			
58	Cacao	09/05/1992	16.06	1				
59	Montagne des Singes - Kourou	10/05/1992	15.03	1				
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	13.45		1			

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
53	vrouw	31	2.4	L
54	man	31	2.5	L
55	vrouw	31	2.7	L
56	man	23	1.1	L
57	GG	26	1.2	L
58	GG	32	3.3	L
59	GG	22	1.0	L

Het is ons opgevallen hoeveel - qua kleur en tekening - van elkaar verschillende padden van deze soort werden geobserveerd; het betrof hier exemplaren zonder rugtekening tot dieren met een witte, dorsale rugstreep of met een getande beige rugstreep en dit ook meermaals in hetzelfde biotoop; de meeste dieren waren van dezelfde grootte; voor deze soort gold ook dat we veel meer exemplaren hebben gezien dan we noteerden; zij waren allen dagactief en kwamen meest voor op hellingen van secundair woud in aanwezigheid van *Atelopus flavescens*; onderscheid vrouwtje mannetje kon soms vastgesteld worden aan de hand van de resp. witte of donker gekleurde keel; alhoewel wij meerdere wandelingen in de voormiddag maakten, werd er geen enkel dier vóór 11.41u waargenomen ?

Vanwege Prof. Hoogmoed kregen we de raad om al de *Bufo typhonius* onder te brengen in *Bufo sp. gr. "typhonius"*.

HYLA ALBOPUNCTATA - boomkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
60	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	30/04/1992	21.05	1				
61	Emerald Jungle Village	03/05/1992	11.46	1				
-	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	05/05/1992	20.33		1	2		
-	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	05/05/1992	21.01				6	
-	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	07/05/1992	21.02				JA	
-	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	08/05/1992	21.42		1			

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
-	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	08/05/1992	22.18			1		
-	Cacao	09/05/1992	14.57				JA	
-	Tonate	10/05/1992	20.15		6			
-	Tonate	10/05/1992	20.30			2		
-	Tonate	10/05/1992	20.30				JA	
-	Le Gallion	13/05/1992	21.10				JA	

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/LAND
60	man	51	6.2	L
61	man	50	5.1	L

Alhoewel een niet zeldzame of schuwe soort, hebben wij maar één literatuurgegeven kunnen terugvinden; de dieren begonnen klokvast, zo'n half uur na zonsondergang, te roepen op de savannevlakte rond Emerald Jungle Village; qua kleur- en vlekkenpatroon verschilden de dieren nogal van elkaar. Vrouwen kunnen in lengte variëren van 55-66mm en mannen tussen 40-60mm; **albopunctata** behoort tot de groep van de "grote, gestroomlijnde boomkikkers"; de kop is lang, de snuit puntig en de poten zijn zeer lang; de roep bestaat uit twee korte, afzonderlijke "croaks", soms gevolgd door een derde maar dan lager van toon; geeft de voorkeur aan open terreinen; 's nachts actief roepend op lage struikjes langs de oevers van stilstaand water; wordt dikwijls aangetroffen rond tuinvijvers (Lutz, 1984).

HYLA BOANS - boomkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
62	Emerald Jungle Village	04/05/1992	19.26	1				
63	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	05/05/1992	20.38	1				
64	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	05/05/1992	20.41	1				
-	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	05/05/1992	20.45			1		
-	Kourou	10/05/1992	19.24		1			
65	Bagne des Annamites - Montsinéry	11/05/1992	21.27	1				

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/LAND
62	vrouw	76	22	L
63	man	77	25	L
64	vrouw	69	20	L
65	vrouw	80	31	L

Hyla boans behoort tot de boomkikkergroep met een "patroon op het transparant gedeelte van het onderste ooglid"; volledige webbing tussen de vingers en tenen; wordt 80 tot 120mm groot; massieve kop die breder is dan het lichaam; \emptyset tympanum = \emptyset oog; rugkleur zeer variabel van lichtbeige, roos tot donker olijfgroen en bruin (Lutz, 1984).

De enige grote boomkikker die in Frans Guyana voorkomt (Hoogmoed, 1990a in Hoogmoed & Avila-Pirez, 1991). Een zeer algemene soort die zich zich vooral ophoudt langs rivieren en roept tijdens het droge seizoen vanaf zonsondergang (Lescure, 1976).

HYLA GRANOSA - boomkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
66	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	30/04/1992	21.15	1				

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
66	man	33	2.0	L

Nog een waarneming aan één exemplaar, maar dan hetwelk ...! Ons egaal, groen doorschijnend individu bevondt zich op de weg in savannegebied; het was een wondermooi dier dat de moeite loont om even beschreven te worden (zie ook foto) : op de rug was een symetrische rij (afwisselend : : :) van rode stipjes omringd door een gele rand; op de bovenzijde van de kop tussen de ogen 3 rode streepjes, waarvan de twee buitenste evengroot (en boven het oog gelegen), het middelste iets kleiner; een rode vlek op het neusgat; het oog bloedrood en horizontale pupil met blauwe rand; buik doorschijnend en kwaakblaas duidelijk merkbaar; voor en achterpoten bijna volledig zonder webbing. Volgens Lutz (1984) behorende tot de "medium-sized green species" en max. 40mm groot.

OLOLYGON RUBRA - boomkikker

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL				
		DATUM	UUR	HV	VO	VS	G	L
67	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	30/05/1992	21.32	1				
68	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	30/04/1992	21.36	1				
69	Matoury	30/04/1992	09.28	1				
-	Emerald Jungle Village	03/05/1992	13.00				1	
-	Emerald Jungle Village	03/05/1992	18.40				1	
-	Emerald Jungle Village	05/05/1992	18.10				2	
-	Emerald Jungle Village	06/05/1992	19.12				1	
70	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	08/05/1992	21.39	1				
-	Cacao	09/05/1992	11.59		1			
-	Emerald Jungle Village	11/05/1992	23.03				1	
-	Le Gallion	13/05/1992	21.10		1		17	

REF NR	SEX	KRL mm	GEW gr	WATER/ LAND
67	vrouw	38	3.1	L
68	man	35	2.1	L
69	GG	35	2.2	L
70	GG	32	1.6	L

Een vrij algemene, kleine en weinig opvallende boomkikker soort maar daarentegen - meestal vanaf de schemering - een zeer krachtige roeper (éénmaal werd op het middaguur tijdens een stortbui een roepend exemplaar gehoord); het dier neemt dan een specifieke vooroverhangende houding aan net alsof hij een prooi wil vangen; rond Emerald Jungle Village waren sommige exemplaren plaatsgetrouw gedurende de ganse periode van onze aanwezigheid; alle exemplaren riepen, nooit zittend op de bodem maar tussen 30cm en 2,5m; enkele keren noteerde we dat, het individu op ons terras, begon te roepen als reactie op een overvliegend vliegtuig; verschillende exemplaren leefden ook in onze kamer; we observeerden enkel adulte exemplaren tussen de 32 en 38mm.

Een soort die zich dikwijls ophoudt in en rond huizen maar tevens in secundaire begroeiing (Hoogmoed & Avila-Pirez, 1991).

Specifieke beschrijving van het Guyana-type door Lutz (1984) : smalle en puntige kop, goudkleurige iris, roodbruine rug met twee longitudinale strepen vanaf het oog tot de anus, witachtige, gekorrelde keel en buik en deze hier en daar met lichtrode stipjes; 28 tot 35mm groot

6.2. Reptielen

PLATEMYS PLATYCEPHALA - Roodkopdeukschildpad

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
71	La Comté - Le Gallion	13/05/1992	12.56	1		

REF NR	SEX	CARAPAX in mm				PLASTRON in mm		GEW gr
		HORIZONTAAL		OVER RUG		MAXIMUM		
		LENGTE	BREEDTE	LENGTE	BREEDTE	LENGTE	BREEDTE	
71	vrouw	115	81	121	92	104	56	139

Ons exemplaar werd op het middaguur, na een hevige regenbui, langs de kant van de autoweg aange troffen en had duidelijk de intentie om de weg over te steken.

Volgens Pritchard en Trebbau (1984) is deze halswender een eerder kleine soort (< dan 170mm); gedurende alle levensstadia is het pantser zeer plat, chocoladebruin van kleur en kenmerkend door een centrale "deuk" (cfr. Nederlandse naam); kleur van de kop is licht oranje bruin (bij ons exemplaar was dit eerder knalgeel); zijkant en hals is donker bruin; plastron uniform donker bruin met een oranje boord; wordt veel aangetroffen tijdens het oversteken van bospaden en migraties over het land.

De Roodkopdeukschildpad staat op het menu van de Jaguar *Panthera onca* (Emmons, 1989).

RHINOCLEMMYS PUNCTULARIA - Zuidamerikaanse aardschildpad

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
72	Montagne de Roura	08/05/1992	09.02	1		

REF NR	SEX	CARAPAX in mm				PLASTRON in mm		GEW gr
		HORIZONTAAL		OVER RUG		MAXIMUM		
		LENGTE	BREEDTE	LENGTE	BREEDTE	LENGTE	BREEDTE	
72	vrouw	94	104	80	91	90	62	132

In het Montagne de Roura (in primary high-humid rain forest) werd in een restant van een uitgraving/steengroeve, in een ondiepe waterpoel en onder omgevallen houtstronken, een Zuidamerikaanse aardschildpad inactief aangetroffen. Het dier werd pas gedetermineerd in Emerald Jungle Village en anecdotisch was dat J.Moonen bij onze aankomst, zonder de schildpad te zien en enkel op het gevoel de soort exact wist te bepalen.

Deze schildpad is semi-aquatisch, wordt 150-200mm groot, pantser met een opmerkelijke kiel op het midden van de rug; de kop is smal en puntig en op de bovenzijde twee vooraan samenlopende oranje-rode strepen; habitat : "coastal swamps, flooded savannas and polders, primary and secondary forest, cultivated lands and even weedy ditches in downtown Cayenne"; een omnivore soort; ten opzichte van de mens niet agressief of bijterig (Pritchard & Trebbau, 1984).

GEOCHELONE DENTICULATA - Woudschildpad

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
73	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	14.22	1		

REF NR	SEX	CARAPAX in mm				PLASTRON in mm		GEW gr
		HORIZONTAAL		OVER RUG		MAXIMUM		
		LENGTE	BREEDTE	LENGTE	BREEDTE	LENGTE	BREEDTE	
73	juv	63	56	70	80	54	49	47

Eén van de twee landschildpadden die in Zuid-Amerika voorkomen, is de Woudschildpad. Het exemplaar dat wij aantreffen was hoogstwaarschijnlijk een juveniel (eerste kalenderjaar) dier en werd aangetroffen in hetzelfde biotoop (zeer vochtig primair regenwoud) als *Phyllobates femoralis*, *Colostethus beebei* en *Colostethus degranvillei*.

Kleurbeschrijving volgens Pritchard & Trebbau (1984) : rugpantser geelbruin, naar de schubrand overgaande naar donkerbruin; buik idem; meerdere schubben op de bovenzijde van de kop, achter het oog en aan de voorkant van de voorpoten geel; sommige schubben van voor- en achterpoot alsmede de staartschubben ook rood-oranje; nek en hals grijsbruin; gemiddelde grootte voor vrouwtjes ong. 297mm en voor mannetjes 335mm; grootste afmeting voor Frans Guyana 490mm en gewicht 17kg; maar in het gehele verspreidingsgebied komen er wel reuze-exemplaren voor van 700 tot 800mm; samen met *Kinosternon scorpiodes* de meest algemene schildpaddensoort voor Frans Guyana. De Woudschildpad wordt gegeten door de Jaguar *Panthera onca* (Emmons, 1989).

KINOSTERNON SCORPIODES - Zuidamerikaanse modderschildpad

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
74	Degrade de Cannes - Cayenne	14/05/1992	09.21	1		

REF NR	SEX	CARAPAX in mm				PLASTRON in mm		GEW gr
		HORIZONTAAL		OVER RUG		MAXIMUM		
		LENGTE	BREEDTE	LENGTE	BREEDTE	LENGTE	BREEDTE	
74	man	139	90	160	134	123	66	320

Toen J. Moonen op 14 mei thuiskwam van boodschappen doen in Cayenne, had hij een aardig geschenk voor ons bij, nl. een Zuidamerikaanse modderschildpad. Hij trof het dier aan terwijl dit een druk bereden weg wilde oversteken. Niettegenstaande hij met de camionet en (oplegger) reed zag hij toch de kans te stoppen en de schildpad van een gewisse dood te redden. Hij wilde maar per sé zijn "medewerking" verlenen om dat Texas record - van 61 waargenomen soorten amfibieën en reptielen - te verbeteren en met dit reptiel bereikten we de 65 (nog niet wetend dat bij de definitieve rapportopstelling en determinatie van bepaalde dieren op dia door Prof. Hoogmoed zou blijken dat er in totaal "maar" 64 soorten werden geobserveerd); maar desondanks staat deze excursie toch nog steeds als nr. 1 bij ons genoteerd.

Wat geeft Campbell & Lamar (1984) op voor dit reptiel : een relatief kleine schildpad, gemakkelijk herkenbaar aan de twee "hinges" (= scharnierende plooi op het buikpantser) dewelke toelaat voor en

achterpoten te beschermen; met uitzondering van zeer oude exemplaren vertoont het pantser drie gekielde rijen op het midden van de rug; carapax bruin, olijfbuin tot zwart (kleur van ons exemplaar); plastron vuilgeel; huid donker grijs; geslachtsrijp vanaf 125mm; gemiddelde van 9 mannetjes 140mm, van negen vrouwtjes 139mm; pasgeboren 30mm; aquatische soort van zowel stilstaand als stromend water ("roadside ditches, forests, polders and rice fields"); een carnivoor die er niet voor terugdeinst om grote prooien aan te vallen; eet ook dood aas.

DERMOCHELYS CORIACEA - Lederzeeschildpad

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR tot UUR	HV	VO	VS
-	Les Hattes - Mana	01/05/1992	20.38 → 21.30		4	
-	Les Hattes - Mana	02/05/1992	00.06 → 02.05		65	
-	Les Hattes - Mana	02/05/1992	02.12 → 03.58		109	
-	Les Hattes - Mana	02/05/1992	06.15 → 07.15		3	

Wanneer je éénmaal in je leven op een strand tussen de zeeschildpadden hebt kunnen wandelen, dan heb je het allermooiste meegemaakt wat de reptielenwereld je kan bieden; wij waren dan ook uiterst tevreden om hier zo'n gebeuren te kunnen meemaken; wat er op de nacht van 1 op 2 mei te Les Hattes aan land is gekomen moet beduidend meer zijn geweest dan de 181 dieren die wij geteld hebben.

De dieren komen vooral aan land wanneer de maan niet schijnt en bij hoog water; sommige schildpadden gaan tot vlak voor de strandvegetatie en anderen er middenin; sommigen graven hun hol dan weer onder de vloedlijn; het is wondermooi om te observeren hoe minutieus het wijffe (zonder dit te kunnen zien) met haar achterflippers het hol uitgraaft en na het leggen het nest met zand bedekt en camoufleert; wij stelden bij vele dieren vast dat ze erge (maar ondertussen genezen) beschadigingen hadden opgelopen, gaande van afgebeten tot ontbrekende flippers tot verwondingen in de flanken in de vorm van een < (net als van een schroefslag); één dier legde haar eieren terwijl er nog drie pilootvissen op haar pantser aanwezig waren; bij twee dieren werden een aluminium U-vormige badge aangetroffen met elk een identificatienummer, te weten G34183 en G34272.

Enkele gedachtenoverwegingen (ook van toepassing voor de Soepschildpad) :

- * het is onbegrijpelijk dat hier geen enkele opvolging is vanuit wetenschappelijk of natuurbeschermend oogpunt; tijdens onze aanwezigheid waren er nog ongeveer zo'n 60 geïnteresseerden maar dan als toerist; de dieren werden konstant met de pillamp, flitstlicht en videolampen beschenen, kinderen werden op de rug van de dieren gezet; de achterflipper werd opzij getrokken om de eiafleg beter te kunnen fotograferen, enz...
- * doordat het bruikbare strandgedeelte heel smal is (ong. 5m) gaan heel wat legsels verloren; eieren vliegen in het rond : het ene wijffe graaft het legsel op van de andere;
- * het is onbegrijpelijk dat een departement van een volwaardig Europees land als Frankrijk dit toelaat; een deel van het strand moet zeker toegankelijk blijven voor de toeristen; een ander deel dient voorbehouden opdat de dieren daar ongestoord hun eieren zouden kunnen afleggen; dit geldt dan in het bijzonder voor de hierna besproken, veel schuwere Soepschildpad;
- * onbegrijpelijk dat een in 1988 voorzien beschermingsproject van Greenpeace t.v.d. van de zeeschildpadden in Les Hattes, werd opgeschort omdat het project "niet rendabel zou zijn" (cfr. telefonisch gesprek in juni 1992 met J.Jonkman van Greenpeace International Nederland !!!).

Deze zeeschildpad is eigenlijk het fauna symbool voor Frans Guyana, omdat op de kusten van dit land de hoogste concentratie (15.000ex.) van eiafleggende vrouwtjes wordt aangetroffen (Fretey, 1988); het is de grootste schildpad ter wereld en in Frans Guyana zijn de dieren gemiddeld 1670mm lang met als grootste afmeting 1920mm, gewicht 600kg; voedt zich hoofdzakelijk met kwallen; eiafleg het gehele jaar door, de eerste vrouwtjes verschijnen in november en dit gaat door tot september; de piek van de eiafleg situeert zich in mei juni.

CHELONIA MYDAS - Soepschildpad

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Les Hattes - Mana	02/05/1992	02.44		1	
-	Les Hattes - Mana	02/05/1992	02.58		1	

Onze hoop om hier een nieuwe soort zeeschildpad te kunnen observeren, ging in vervulling met de waarneming van twee Soepschildpadden. Beiden waren zeer, zeer schuw; het eerste kwam uit water en maakte onmiddellijk rechtsomkeer bij onze benadering in het donker; het tweede dier dat volop eieren aan het afleggen was (en ondanks onze voorzichtige benadering zonder gebruik van de pillamp) stopte haar activiteit en vluchtte eerst landinwaarts om dan op haar stappen terug te keren naar zee.

De verwerking van groen in de Engelse en Franse naam (resp. Green Turtle en Tortue Verte) heeft niet te maken met de pantserkleur voor deze soort maar is afkomstig van de kleur van haar vetlaag (Fretey, 1988); hier zijn de vrouwtjes gemiddeld 1100mm groot en hun gewicht bedraagt ong. 140kg; jonge dieren zijn carnivoor en worden later - naar het volwassen stadia toe en als enige zeeschildpaddensoort - herbivoren; de vrouwtjes zijn geslachtsrijp tussen de 8-15 jaar; het paren vindt plaats in zee en dichtbij de eiaflegstranden; gedurende hetzelfde seizoen komt zo'n vrouwtje tot zes keer aan land voor eiafleg en herhaalt dit om de 2 à 3 jaar; de stranden van Frans Guyana zijn niet zo geschikt voor de Soepschildpad.

HEMIDACTYLUS MABOUIA - Huisgekko

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
75	St. Laurent	02/05/1992	15.38	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
75	vrouw	99	46	53	NVT	1.1

Het was een bewolkte dag met lichte motregen, toen in het stadje St. Laurent op de muur van een open riolering een adult, dagactief wijfje Huisgekko werd aangetroffen. Volgens Gasc (1990) maakt deze gekko deel uit van het dagelijkse leven in de huizen waar hij nachtactief is; nabij lichtpunten jaagt deze hagedis op insecten die juist door dit licht aangetrokken worden; de teenzolen zijn voorzien van "hechtende lamellen" zodat het dier zich zonder moeite op verticale structuren kan verplaatsen; zal nooit in volle natuur aangetroffen worden; eigenlijk is het geen soort van Frans Guyana, zij kwam hier terecht door onvrijwillig toedoen van de mens via verscheping van vracht en bagage; max. TL 100mm.

GONATODES ANNULARIS - daggekko

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
76	Roura	08/05/1992	08.58	1		
-	Roura	08/05/1992	09.21	1		
77	Montagne de Kaw - Casc. Fourgassié	14/05/1992	08.21	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRI mm	SL-SEC mm	GEW gr
76	man	94	42	52	NVT	1.3
77	man	83	41	42	NVT	2.1

Uit onze bevindingen bleek deze daggekkoo, als tweelingbroertje van de volgende soort, minder algemeen. Opvallend dat wij deze hagedis ook in een totaal ander gebied observeerden, nl. in het Montagne de Roura & - de Kaw; het kleurverschil tussen mannetje en wijffe is veel opvallender; eerstgenoemde heeft een volledige donkere rugfond met lichtgele stipjes; de wijffes zijn meer beige-bruin met een dorsale rugband, dewelke een getande zijkant heeft; KRL-lengtes zijn ook iets groter dan de vorige soort (cfr. Gasc (1990) die voor deze specifieke bosgekkoo een max KRL opgeeft van 55mm).

Samen met de hiernabesproken soort zou deze daggekkoo bij dreigend gevaar de staart traag heen en weer bewegen; wanneer een mannetje een wijffe wil "versieren" zou hij een identiek staartgedrag vertonen (Gasc, 1981).

GONATODES HUMERALIS - daggekkoo

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
78	<i>Emerald Jungle Village</i>	03/05/1992	10.42	1		
-	<i>Emerald Jungle Village</i>	04/05/1992	11.22		1	
-	<i>Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury</i>	04/05/1992	16.19		2	
79	<i>Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury</i>	07/05/1992	16.24	1		
80	<i>Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury</i>	07/05/1992	16.27	1		
81	<i>Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury</i>	07/05/1992	16.33	1		
-	<i>Guatemala - Kourou</i>	10/05/1992	11.14		1	
-	<i>Lac Américain - Montagne Matoury</i>	11/05/1992	09.30		1	
82	<i>Lac Américain - Montagne Matoury</i>	11/05/1992	11.20	1		
83	<i>Lac Américain - Montagne Matoury</i>	11/05/1992	11.20	1		
-	<i>Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury</i>	11/05/1992	13.28		1	
-	<i>Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury</i>	12/05/1992	11.24		1	

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
78	vrouw	77	36	41	NVT	0.8
79	SAD	40	17	23	NVT	0.2
80	vrouw	60	33	22	5	0.8
81	man	81	35	18	28	1.3
82	man	75	35	14	26	1.2
83	vrouw	60	30	14	16	0.6

Een zeer frekwent aangetroffen reptiel is deze daggekkoo zonder specifiek Nederlandse naam. Uit onze bevindingen bleek deze hagedis uitsluitend dagactief en beperkte zich qua voorkomen tot het Montagne de Matoury (= heuvels tot 250m en begroeid met bergregenwoud); hier leefden ze vooral actief op stronken en omgevallen of gekapte bomen, waar slechts weinig daglicht de bodem bereikte; vooral de mannetjes zijn met hun rood-geel gekleurd masker gemakkelijk te herkennen terwijl de wijffes eerder monotoon van kleur zijn; kenmerkend is de schuin verticale streep boven de voorpoten; bij wijffe nr. 78 kon visueel de aanwezigheid vastgesteld worden van één eitje terwijl dier van 11/05/1992 zonder ref

nr. hoogzwanger bleek.

Onze notities van max. KRL van 35 & 36mm stemmen vrij goed overeen met deze van Gasc (1990) die als max. KRL 35mm opgeeft; deze auteur vermeldt dat bij dreigend gevaar de staart traag op en neer wordt bewogen.

Deze soort komt veel meer voor dan de vorige (Gasc, 1981); de witte schuine streep op de hals juist vóór de voorpoten is kenmerkend, maar niet altijd aanwezig; wordt nooit groter dan 35mm KRL terwijl annularis de 40mm overschrijdt.

COLEODACTYLUS AMAZONICUS - gekko

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
84	Crique Gabrielle - Montagne de Roura	05/05/1992	16.42	1		
85	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	07/05/1992	16.08	1		
86	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	07/05/1992	17.26	1		
-	Lac Américain - Montagne Matoury	11/05/1992	09.32		1	
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	14.06		1	

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
84	man	24	14	9	1	0.2
85	man	29	20	8	1	0.3
86	GG	37	21	16	NVT	0.2

Volgens Gasc (1990) het dwergje onder de hagedissen en hoogstwaarschijnlijk één van de kleinste gewervelde dieren ter wereld; KRL tussen de 20-24mm en gewicht van 0.2 tot 0.4gr; leeft in afgevallen blad; niettegenstaande een soort die men gemakkelijk observeert, omdat ze meer in open stukken voorkomt aan de randen van het regenwoud tot zelfs in de bebouwde kom; het wijfje legt slechts één eitje tegelijk maar doet dit wel meerdere keren per jaar; zo'n eitje vult de buikholte zo op dat het met het blote oog duidelijk waarneembaar is.

Voor ons was de soort, éénmaal gedetermineerd, gemakkelijk herkenbaar aan de roosrode vlek op de bovenzijde van de knieën; wij troffen de soort als dagactieve bodembewoner meestal aan in kaalkappen en langs wandelwegen.

IGUANA IGUANA - Groene leguaan

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Emerald Jungle Village	03/05/1992	14.47		1	
-	Emerald Jungle Village	07/05/1992	12.36		1	
-	Guatemala - Kourou	10/05/1992	10.08		1	
-	Guatemala - Kourou	10/05/1992	11.24		1	
-	Kourou	10/05/1992	11.32		1	

Een soort die wij tijdens deze excursie enkel konden observeren maar niet vangen. Interessant was dat de Groene leguaan (als subadult) ook voorkwam in de tuin van Emerald Jungle Village in identiek hetzelfde biotoop als de Marmerleguaan *Polychrus marmoratus*. Verder noteerden we dat de Groene leguaan een echte zonneklapper was die op het snikhete middaguur volop lag te zonnen!

Volgens Gasc (1990) wordt deze hagedis in Frans Guyana tot 1.70m groot en leeft hij vooral langs de oevers van waterlopen en aan de kust; het is de enige leguaan die zich voedt met planten; hij zal

steeds trachten te vluchten in of via het water en valt aldus dikwijls ten prooi aan de kaaimankrokodillen; aan het begin van het droge seizoen begint de voortplantingsperiode tijdens dewelke het wijfje zo'n 25 à 50 eieren zal afleggen.

POLYCHRUS MARMORATUS - Marmerleguaan

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Emerald Jungle Village	04/05/1992	13.46		1	
-	Emerald Jungle Village	07/05/1992	12.52		1	

Ondanks twee pogingen in de tuin van Emerald Jungle Village, gelukten we er niet in om een exemplaar te vangen; uit onze notities bleek het een schuwe soort die zich zeer behoedzaam (op kameleonachtige wijze) voortbewoog, hierbij een zeer behendig gebruik makend van staart en achterpoten; als soort onmiskenbaar door zijn gedrag en de 3-4 gele schuine flankstrepen; éénmaal stelden we ook een plotselinge kleurverandering vast van donkerbruin naar lichtgroen.

Volgens Gasc (1990) een hagedis die als KRL 140mm kan bereiken en met een bijzonder lange staart; wordt door de plaatselijke bevolking ook kameleon genoemd alhoewel de Marmerleguaan geen enkele verwantschap heeft met de echte kameleons.

PLICA PLICA - Steltlopersleguaan

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Montagne des Singes - Kourou	10/05/1992	14.45		1	

De rij van enkel visueel waargenomen reptielen wordt vervolgd met de Steltlopersleguaan. Deze dorso-ventraal afgeplatte hagedis leeft vooral op woudreuzen van bomen en op de schors weet hij zich zeer behendig te verplaatsen danks zij zijn scherpe nagels en breed uitgezette vingers en tenen: als soort herkenbaar aan de "touffe d'écaille épineuse" aan weerszijde van de hals en aan de huidplooi op de flank (Gasc, 1990). Bij gevaar zal deze leguaanachtige steeds naar de top van de boom vluchten; slapen doet hij echter steeds in een hol aan de basis van zo'n boom (Gasc, 1981).

ANOLIS FUSCOAURATUS - anolis

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
87	Emerald Jungle Village	04/05/1992	11.20	1		
88	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	07/05/1992	17.30	1		
89	Lac Américain - Montagne Matoury	11/05/1992	10.01	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
87	vrouw	120	44	76	NVT	1.1
88	vrouw	80	27	53	NVT	0.5
89	GG	68	25	43	NVT	0.3

Een anolis die ons menige problemen bezorgde door het feit dat het determineren van zo'n klein 6cm groot reptieltje geen sinecure was en verschillende tellingen met de 10x-loupe diende te gebeuren. Uiteindelijk geschiedde de determinatie trefzeker via de tabel en beschrijving van Hoogmoed (1973).

Het dier had een speciaal gedrag : het ging steeds in verticale houding zitten op zeer dunne twijgen waardoor het volledig opging in zijn omgeving; verder verdween het steeds uit het zicht door zich zeer traag naar de achterkant van de tak te verplaatsen en het kon bijna onopgemerkt op de grond springen en vervolgens direkt naar een ander takje; dit gebeurde zo handig en snel dat je oog amper de vluchtpoging kon volgen.

Ons exemplaar moet een subadult geweest zijn gelet op een KRL van max 45mm en een TL van 130mm (Gasc, 1990); een soort die volgens voornoemd auteur - mede door haar speciaal gedrag - maar weinig wordt geobserveerd.

ANOLIS MARMORATUS - anolis

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
90	Matoury	08/05/1992	16.51	1		
-	Matoury	08/05/1992	16.52		1	
91	Kourou	10/05/1992	17.24	1		
-	Kourou	10/05/1992	17.26		8	
-	Plage Montjoly - Cayenne	12/05/1992	16.16		1	

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
90	man	180	69	111	NVT	8.0
91	man	203	78	67	58	12

Wij troffen deze groenblauw gekleurde anolis alleen aan op muurtjes van tuinen in (bebouwde omgeving) Matoury en Kourou, alsmede vlak aan de kust (op ong. 10m afstand van de zee) op het strand van Cayenne; met vraagteken in St. Laurent (dit exemplaar kon niet ter determinatie gevangen worden maar visueel was de overeenkomst met de hier besproken soort bijzonder groot. Al bij al was het toch een weinig schuwe soort en mits speciale moeite kan je bijna elk waargenomen exemplaar vangen !

Het is geen originele soort van Frans Guyana maar wel ingevoerd vanuit Guadeloupe op een niet te achterhalen tijdstip; heeft zich alleen maar weten te vestigen langs de kustzone; TL tussen 150 en 180mm; (Gasc, 1990).

LEPOSOMA GUIANENSE - Dwergteju

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
93	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	12.22	1		
94	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	11.44	1		
95	Cacao	09/05/1992	12.52	1		
96	Cacao	09/05/1992	12.53	1		
97	Cacao	09/05/1992	15.15	1		
-	Lac Américain - Montagne Matoury	11/05/1992	10.01		1	
-	Montagne de Kaw - Placer Trésor	14/05/1992	09.21		1	

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
93	man	49	25	6	18	0.4

94	GG	37	19	16	2	0.2
95	vrouw	95	36	59	NVT	1
96	man	72	37	9	26	1
97	vrouw	70	24	46	NVT	1

De familie van de Teiidae bestaat uit soorten met als max. grootte van 1000mm en min. 100mm. Dit is dan ook de max. TL afmeting (KRL van 35 tot 40mm) die de hier besproken Dwergteju als afmeting kan bereiken (Gasc, 1990); deze micro-teiidae vertoef meer op de afgevallen bladeren dan eronder, zoals sommige van zijn dwerg-familiegenoten; leeft daarenboven dikwijls op plaatsen in het volle daglicht en gaat hier opvallend op jacht naar minuscule ongewervelden (arthropoden); wordt amper 2 jaar oud.

Wij noteerden voor ons mannelijk exemplaar de opvallend oranjeachtige gekleurde buik en zijn voorkeur voor een zeer vochtig substraat/biotop zoals in het Montagne de Kaw.

Is zeer schuw en vlucht reeds van 1,5m afstand; kan niet klimmen (Gasc, 1981).

BACHIA COPHIAS - Graafteju

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
98	Crique Gabrielle - Montagne de Roura	05/05/1992	17.04	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
98	GG	72	34	38	NVT	0.9

Toen we tijdens de boottocht op de Crique Gabrielle door een enorme regenvlaag overvallen werden, legden we aan bij een kleine open plek in het regenwoud, dat blijkbaar ook dienst deed als pick-nick plaats. Tijdens de regen kon Freddy moeilijk stil blijven zitten en aldus werd deze toch speciale hagedis in de humuslaag gevangen. Het blijkt op het eerste zicht net een klein slangetje, met een lichaamsdiameter van ong. 3mm; het dier wist zich razendsnel te verplaatsen in, onder en tussen het bladafval; kenmerkend zijn de ringachtige schubben rond het lichaam die dezelfde vorm hebben als van de staart en de minuscule pootjes zonder nagels.

Volgens Gasc (1990) kan de soort maximaal 180mm groot worden en leeft bij voorkeur in vermolmd hout; de neus is voorzien van speciale grote schubben om het ingraven te vergemakkelijken; bij gevaar weet hij te springen, door zijn staart als een soort spiraal te gebruiken; bij het vluchten maakt hij een miniem gebruik van de voorpoten.

GYMNOPHTALMUS UNDERWOODI - Brilteju

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
99	St. Laurent	02/05/1992	15.52	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
99	GG	50	34	14	2	NG

Een soort die niet in het regenwoud leeft (Gasc, 1990) maar eerder langs de kust en op eilanden; haar voorkeur gaat naar tuinen en naar afgevallen palmbladen op het strand; bereikt een TL van 90mm en lijkt veel op een skink maar hij behoort tot de familie van de micro-teiidae; heeft geen beweegbare

oogleden, waardoor het oog gelijk op dat van een slang of een gekko; mannelijke exemplaren zouden zeldzaam zijn of zelfs afwezig in bepaalde populaties.

KRL max. 36mm en de staart maakt 50% uit van de TL; komt vrij algemeen voor in Cayenne (Gasc, 1981).

Wij troffen ons halfvolwassen exemplaar dagactief aan voor de inkomdeur van het huis van de zusters Gerda en Magda in St. Laurent en onze eerste indruk was dat wij een skinkje hadden gevangen (cfr. bruine rugkleur en opvallend blinkende schubben).

NEUSTICURUS RUDIS - Bruine waterteju

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
100	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	10.38	1		
101	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	11.21	1		
102	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	12.15	1		
-	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	12.52		1	
103	Montagne de Kaw - Placer Trésor	14/05/1992	10.39	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
100	man	108	87	18	3	16
101	man	235	94	105	36	16
102	man	194	79	62	53	11
103	man	222	90	115	17	16

Een soort die blijkbaar moeilijk zonder water kan want al onze exemplaren werden in lichtstromend of stilstaand water van bronnen in primair en secundair regenwoud aangetroffen; de dieren zijn niet schuw en doen weinig moeite om te vluchten; ze geven éénmaal gevangen ook een mensvriendelijke indruk; geen vlucht- of bijtpogingen en vrijgezet is er blijkbaar niets gebeurd en geven ze onmiddellijk een "gelukkige" indruk; het jongere exemplaar nr. 102 was eerder geelbeige gevlekt op de flanken daar waar de vier overige adulte exemplaren volledig donker roestbruin van kleur waren; deze laatsten gingen overigens hierdoor perfect op in hun omgeving en op een steen gezeten was het dier ideaal gecamoufleerd. Onze 4 exemplaren hadden elk een geregenereerde staart.

Volgens Gasc (1990) is het een schuw reptiel dat zich meestal ophoudt aan de oevers van beekjes in het woud; jaagt hier in ondiep water op kleine aquatische ongewervelden; de overlangse gepunte schubrijen op de nek, rug en staart doen hem perfect op een (te kleine) kaaiman gelijken.

NEUSTICURUS BICARINATUS - Tweekielwaterteju

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
104	Bagne des Annamites - Montsinéry	30/04/1992	13.14	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
104	man	185	61	124	NVT	4.3

Het eerste reptiel dat we actief aantreffen (na de slapende juveniele Ameiva-hagedis) was de Tweekielwaterteju. Het dier bevond zich op het middaguur zonnend op de oeverrand en vluchtte over het

wateroppervlak van een kleine gracht tijdens de wandeling in de Bagne des Annamites; toen we hem in de hand hadden bleek de huidbeschubbing erg op deze van een kaaiman; overigens wordt hij ook soms naar dit reptiel genoemd als Kaaimanhagedis; wij stelden vast dat het een uitstekende zwemmer was die zich zoals een kaaiman snel onder water wist te verplaatsen met de poten tegen het lichaam gevouwen en de staart heen en weer bewegend.

CROCODILURUS LACERTINUS - Krokodilhagedis

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Crique Gabrielle - Montagne de Roura	05/05/1992	10.58		1	

Een soort die volgens J.Moonen moeilijk te vangen zou zijn omdat ze meestal in het water leeft en slecht op een omgevallen boom/tak komt zonnen; tijdens de boottocht op de Crique Gabrielle waren we dan ook gespannen om deze Krokodilhagedis te kunnen observeren; het gelukte ons éénmaal toen we een exemplaar observeerden dat zich zonnend (als voornoemd beschreven) ophield aan de oeverrand; vangen vanuit een boot met het lusje was er niet bij maar met de kijker werd het dier goed bekeken en door Freddy gefotografeerd; er werd gedurende onze aanwezigheid in Frans Guyana geen enkele andere Krokodilhagedis waargenomen.

Het is een waterbewonende hagedis van riviermondingen en moerassen en opvallend groter dan de twee vorige aquatische hagedissen; de opvallend afgeplatte staart is 2/3 van TL; wordt slechts af en toe gezien omdat hij zich meestal ophoudt in ondoordringbare gebieden; kan gemakkelijk verward worden met juveniele exemplaren van de Noordelijke reuzenteju (Gasc, 1990).

TUPINAMBIS NIGROPUNCTATUS - Noordelijke reuzenteju

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	15.58		2	
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	12/05/1992	12.13		1	

Een schuwe en onmiddellijk "onvangbaar" wegvluchtend hagedis; aangetroffen langs een wandelweg in kaalgekapt terrein vóór secundair regenwoud; de drie door ons geobserveerde dieren waren subadulten; KRL naar schatting 150mm à 200mm.

De grootste landbewonende teju van Frans Guyana, dewelke zich veelvuldig als opportunist ophoudt nabij de mens en zich daar voedt met knaagdieren, vogeltjes en hagedissen; bereikt een max. 300mm KRL; heeft een kenmerkende blauwe tong en zeer krachtige kaken; wanneer de jongen zich bedreigd voelen vluchten ze - het lichaam rechtop - op de twee achterpoten (Gasc, 1990).

KENTROPYX CALCARATUS - Kielbuikteju

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Emerald Jungle Village	01/05/1992	09.52		2	
105	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	09.07	1		
106	Roura	08/05/1992	15.18	1		
-	Guatemala - Kourou	10/05/1992	10.09		1	
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	12.24		1	
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	12/05/1992	11.05		1	
-	Risque Tout - Tonate	12/05/1992	13.46		1	
-	Montagne de Kaw - Placer Trésor	14/05/1992	08.44		1	

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
105	man	99	43	55	1	2.0
106	man	138	44	94	NVT	2.0

O.i. een vrij algemene hagedis, met voorkeur voor het vochtig regenwoud maar ook voorkomend in de omgeving van de mens; de adulte dieren zijn qua kleur goed gecamoufleerd maar de jongeren vallen met hun drie gele nekstrepen (de middelste op de snuitpunt vertrekend) bijzonder goed op; het vangen van de dieren is moeilijk want alhoewel eerder traag zijn ze zijn zeer behendig in wegvlugten en dit zowel op de grond als in struiken. Gasc (1990) geeft op dat dit de meest algemene hagedis van het regenwoud is met een max. KRL van 100mm en TL van 300mm; klimt tot drie meter hoog.

AMEIVA AMEIVA - Gewone ameiva

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
107	Matoury	29/04/1992	19.31	1		
-	Matoury	30/04/1992	09.20		1	
-	Tonate	01/05/1992	11.10		4	
-	Sinnamary	01/05/1992	13.50		5	
-	St. laurent	02/05/1992	12.20		1	
-	Emerald Jungle Village	04/05/1992	15.56		1	
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	04/05/1992	16.06		2	
-	Degrad Stoupan	05/05/1992	10.12		2	
-	Montagne de Kaw - Houtzagerij	06/05/1992	09.36		3	
-	Montagne de Roura	08/05/1992	10.34		3	
-	Guatemala - Kourou	10/05/1992	10.04		2	
-	Guatemala - Kourou	10/05/1992	11.20		8	
-	Montagne des Singes - Kourou	10/05/1992	14.16			1
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	12.23		1	
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	12.54		1	
-	Risque Tout - Tonate	12/05/1992	15.47		3	
-	Montagne de Kaw - Placer Trésor	14/05/1992	11.42		1	

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
107	SAD	139	47	92	NVT	2.3

Deze soort zie je in bijna dagelijks maar het vangen van actieve dieren gelukt je nooit; wij konden de soort in de hand bekijken dank zij de vangst van een onder een plaat slapend individu en via een overreden adult exemplaar. De meeste houden zich op in de begroeide zijkanen van de wegen; het is overigens samen met het Wenkpootje de enige soort die op de heetste ogenblikken van de dag nog actief is; de meeste dieren waren zo'n 200-250mm (KRL) groot maar wij hebben ook grote exemplaren gezien, waarvan de KRL geschat werd op 350-400mm; jonge dieren waren herkenbaar doordat de voorste helft van het lichaam grasgroen was en het achterste deel chocoladebruin terwijl dit bij de adulte vice-versa was; op 14/05/1992 troffen wij een wijfje aan met ingevallen flanken.

Deze Ameiva hagedis kan tot 400mm (KRL) groot worden en komt voor van in het regenwoud tot nabij de mens (Gasc, 1990); een echte zonneklopper, die onmiddellijk kaalgekapt delen van het regenwoud

koloniseert; vertoeft 's nacht of wanneer het regent in een zelfgegraven hol; gaat bijzonder alert op jacht, de kop gedurig links en rechts bewegend en konstant tongelend; de paring zou plaats vinden in het begin van elke droog seizoen (maart en augustus); de wijfjes leggen tweemaal per jaar eieren.

CNEMIDOPHORUS LEMNISCATUS - Wenkpootje

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Mana	01/05/1992	16.42		2	
-	Les Hattes - Mana	02/05/1992	09.12		2	
-	Mana	02/05/1992	11.08		8	
-	St. Laurent	02/05/1992	11.50		1	
-	Guatemala - Kourou	10/05/1992	10.11		2	
108	Montagne des Singes - Kourou	10/05/1992	16.21	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL-PRIM mm	SL-SEC mm	GEW gr
108	SAD	114	35	79	NVT	1.1

De Renhagedis wordt hier eerder Wenkpootje genoemd, omdat het dier tijdens het zonnen of bij een ontmoeting met een soortgenoot frekwent linker en rechter voorpoot opheft; vooral aangetroffen langs de kustzone (zandstranden en zandsavannegordel) en dan zeer dikwijls samen met de Gewone ameiva. Wat qua vangen zoals bij vorige soort onmogelijk bleek, is ook zeker van toepassing bij deze hagedis, tenzij het een jong dier betreft; te Mana observeerden wij met 100% zekerheid een mannelijk exemplaar.

Gasc (1990) detailleert dat de soort zich kan voortplanten zonder aanwezigheid van mannetjes (parthenogenese); op de stranden van Cayenne tot Kourou zal je enkel vrouwelijke dieren aantreffen; in tegenstelling tot de verspreiding in het binnenland en langs rivieren van het gehele Amazone-bekken, komt de soort in Frans Guyana enkel voor langs de kust.

De acht overlangse rugstrepen zijn kenmerkend voor deze hagedis; komt niet voor in regenwoud; zijn voorkeur gaat eerder uit naar een biotoop waarin hij kan graven (cfr. holletje); tussen Mana en de Maroni-rivier komen wel mannelijke exemplaren voor; deze worden tot 90mm groot en de wijfjes amper 70mm; mannetjes hebben steeds een blauwe keel (Gasc, 1981).

MABUYA MABOUIA - Mabuyaskink

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	11.52		1	
-	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	14.15		3	
-	Cacao	09/05/1992	15.15		1	
-	Montagne de Kaw - Houtzagerij	14/05/1992	11.27		4	

Een hagedissoort die ook niet te vangen bleek, was deze skink; wij observeerden de dieren enkel op en tussen omgevallen bomen in het regenwoud waar de zonnestralen het bodemoppervlak konden bereiken; de dieren zijn zeer schuw en vluchten bij de allerminste onraad; wij troffen de soort enkel aan in zeer vochtig primair regenwoud; op 08/05/1992 noteerden wij de aanwezigheid van een wijfje met ingevalen flanken.

Wordt max 200mm TL; de jongen ontwikkelen zich in het moederdier en in het droog seizoen worden de 4 à 5 jongen geboren (Gasc, 1990).

Predator van deze hagedis is de Jaguar *Panthera onca* (Emmons, 1989).

ANILIUS SCYTALE - Onechte Koraalslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
109	Matoury	03/05/1992	09.50			1
110	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	03/05/1992	21.31			1
111	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	04/05/1992	08.14			1
112	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	04/05/1992	08.22			1

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCxI n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
109	man	761	729	32	NVT	NVT	NVT	NG	1	NG
110	vrouw	518	499	19	16	252	12	NG	1	NG
111	vrouw	730	709	21	68	247	10	NG	1	NG
112	man	531	511	20	28	257	13	NG	1	NG

De Nederlandse naam Onechte koraalslang is goed gekozen; wanneer je deze soort voor het eerst waarneemt denk je - door de afwisselende zwart-rode dwarsbanden - aan een Koraalslang. Voor de leek zal Franse naam "Serpent à deux têtes" beter van toepassing zijn. Het verschil staartpunt-kop is zelfs van dichtbij moeilijk waarneembaar, temeer daar de ogen onderhuids en dan nog in een zwarte supra-oculairvlek gelegen zijn. Wij noteerden dat de jonge dieren een heviger rood vertoonden dan de adulten die eerder donker rood waren. Spijtig genoeg troffen wij enkel verkeersslachtoffers aan in een tijdspanne van twee dagen na zeer hevige regenval.

Volgens Chippaux (1986) behoort deze slang tot een primitieve familie; in Frans Guyana komt slechts één soort voor; de opgave van ventralia tussen de 220 en 239 voor specifieke exemplaren van dit Frans Departement werd door onze notities van 247 tot 252 ruimschoots overtroffen; onze notitie van 10 tot 13 onderstaartsschilden ligt wel in de opgegeven range van 10 à 15 subcaudalia; deze slang kan tot 1006mm (TL) groot worden.

Voedt zich vooral met kleine knaagdieren en slangen; bij bedreiging rolt *Anilius* zich op, steekt de kop onder het lichaam en verheft de staart opdat deze de kop zou imiteren (Rogé & Sauvanet, 1987).

BOA CONSTRICTOR - Wurgslang / Tapijtslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
113	La Comté - Le Gallion	13/05/1992	09.54	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCxI n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
113	man	2060	1768	292	NG	251	62	NG	NG	NG

Een tweede hoogtepunt tijdens deze excursie was de ontmoeting met een 2006m grote Boa constrictor, dewelke na een hevige regenbui, 's morgens de autoweg overkroop; een Franse jager had het dier gevangen en bracht het naar Joep Moonen; toe wij erbij geroepen werden en de jager ons enthousiasme bemerkte, wou hij het dier enkel nog ruilen of verkopen; wat nu gedaan, want wij weten dat je de natuurzaak niet helpt met de "aanschaf" van dieren; aangezien een grote Wurgslang hoog op ons verlanglijstje stond hebben we de slang dan toch geruild tegen een koplamp; maar dan begon het : de Boa was langs geen kant te benaderen en hem uit zijn voorlopige TV doos halen was geen sinecure; het blazen en sissen was angstwekkend, zelfs tijdens het vrijlaten bleef dit dier agressief; Joep Moonen

had dit in zijn jarenlange ervaring als zoo-direkteur nog niet veel meegemaakt.

Komt voor vanaf de kust tot ver in het binnenland van Frans Guyana (Moonen et al., 1979); in Suriname worden zelfs bovennatuurlijke krachten aan deze soort toegeschreven en ze zal aldaar ook nooit gedood worden; in de natuur aangetroffen exemplaren zijn meestal 2000mm groot;

Ons exemplaar had nog duidelijk restantjes van achterpoten naast het cloacaschild en daarmee was het geslacht vaststelbaar als mannetje (Chippaux, 1986); maximale lengte 4500mm.

Volgens Rogé & Savanet (1987) zelden groter dan 4000mm en max. 50kg; juvenielen eerder boombe-wonend en adulten meer op de grond actief; de 10 à 60 jongen worden geboren tussen november en januari en ook deze bijten al flink van zich af.

EUNECTUS MURINUS - Anaconda / Waterboa

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
114	Crique Yiyi - Iracoubo	01/05/1992	14.09			1
115	CD5 : Tonate - Montsinéry	12/05/1992	13.12			1

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx1 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
114	GG	904	775	129	NG	NG	NG	NG	NG	NG
115	vrouw	1487	1288	199	NVT	241	64	NG	1	NG

Een nauwverwant broertje van de Wurgslang is de Anaconda ook Waterboa genoemd; wij moesten het stellen met twee verkeersslachtoffers om de soort te kunnen bestuderen; de dieren moeten hoogstwaarschijnlijk nachtaktief geweest zijn in natte kleisavanne. Volgens J.Moonen houdt de soort zich meestal op langs krekken al zonnend op boomstronken.

De soort kan in Frans Guyana tot 6000mm groot worden (Chippaux, 1986).

Anaconda's overleven niet gemakkelijk in dierentuinen (Moonen et al., 1979); het zijn flinke bijters die zelfs kaaimans kunnen overmeesteren; neusgaten en ogen liggen op de kop, waardoor zij boven het water kunnen uitsteken terwijl de slang onder water ligt; blijkt soms (ingevolge prooivertering) meerdere dagen op identiek dezelfde plaats aanwezig; de meeste bosbewoners doden deze 4000mm à 5000mm grote slangensoort niet omdat ze in totaal ongevaarlijk is voor de mens.

CHIRONIUS FUSCUS - Kielrugslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
116	St. Laurent PK 235	02/05/1992	16.34			1
117	CD5 : Le Gallion	04/05/1992	08.14			1
118	La Comté - Le Gallion	13/05/1992	13.08			1

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
116	GG	1205	773	432	149	144	123	10	1	NG
117	vrouw	1028	652	376	NVT	151	140	10	1	NG
118	GG	932	601	331	54	146	129	10	1	NG

Een familie die in de neotropen met 10 soorten voorkomt; hiervan leven er 4 in Frans Guyana; de kop is breder dan de hals, het lichaam is in verhouding tot de lengte zeer dun; de staart is opvallend lang

en bedraagt meer dan de helft van de KRL; een vrij groot verspreidingsgebied gaande van Panama tot het zuiden van Brazilië en van Peru tot noordoost Brazilië; grootst genoteerde TL bedroeg 1900mm (Chippaux, 1986).

Bij onze drie exemplaren (telkens verkeersslachtoffers en hoogstwaarschijnlijk overreden tijdens hun nachtelijke activiteit) lagen de buikschildwaarden normaal maar exemplaar nr. 117 overtrof met de 140 de max. opgave van 132 onderstaartschilden.

De soort houdt zich bij voorkeur op al zonnend op takken die over het water hangen en bij dreigend gevaar laten ze zich gewoon in het water vallen om te vluchten; boslandbewoners geloven dat de Ingibangi (in Suriname zo genoemd) zich bewust in boten laat vallen om de mens te belagen met als gevolg dat zij in paniek overboord springen (Moonen et al., 1979).

Max. TL 1600mm, dagactief, semi-boombewonend, bijterig naar de mens toe, voedt zich voornamelijk met amfibieën en soms met vis (Rogé & Sauvanet, 1987).

CHIRONIUS MULTIVENTRIS - Kielrugslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
119	Emerald Jungle Village	15/05/1992	09.42	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
119	man	2021	1300	721	354	188	187	12	2	(2K)

De manier waarop deze slang als laatste soort van deze excursie werd genoteerd, geschiedde reeds bij de bespreking van de reisweg met soortvermelding; de soort was in totaal niet agressief maar we stonden wel even verstomd van haar lengte : > 2m (grootste TL voor Frans Guyana 2m50); ons exemplaar had bijna evenveel onderstaart- als buikschilden; volgens Chippaux (1986) buikschilden tussen 189 en 197, onderstaartschilden van 183 tot 200.

CHIRONIUS CARINATUS - Geelbuikslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
120	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	05/05/1992	20.56			1
121	Emerald Jungle Village	11/05/1992	17.42			1

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
120	man	1306	843	463	169	152	138	10	2	(2K)
121	vrouw	1288	799	489	105	143	144	12	2	(2K)

Een voor ons gekende soort van Venezuela (voorkomend van Centraal-Amerika tot Zuid-Brazilië); opvallend grote ogen, rug olijfgroen van kleur, buik geelachtig; kenmerkend is de bruine streep vanaf het cloaca schild, die centraal verder loopt tot de staartpunt; onze twee individuen waren hoogstwaarschijnlijk in de schemering actief toen ze overreden waren.

Een snelle, behendige slang die uitstekend kan zwemmen klimmen en kruipen; leeft in een vrij grote verscheidenheid van biotopen, bereikt een TL van 1500mm; weinig schuw en niet agressief naar de mens toe; voedt zich met kikkers (Moonen et al., 1979).

Gemiddelde TL 1300mm; max TL 2010mm, schaakbordachtige geel-zwarte staart; secundair regenwoud maar ook levend in de onmiddellijke omgeving van de mens; voedt zich met amfibieën en knaagdieren (Rogé & Sauvanet, 1987).

LEPTOPHIS AHAETUELLA - Swiepie

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
122	Guatemala - Kourou	01/05/1992	11.35			1
123	Guatemala - Kourou	01/05/1992	11.37			1
124	Guatemala - Kourou	01/05/1992	11.37			1
125	Tonnegrande	12/05/1992	15.51			1
126	La Comté - Le Gallion	13/05/1992	13.03			1

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
122	GG	1249	749	500	NVT	174	196	15	2	K
123	GG	860	522	338	NVT	164	177	15	2	K
124	man	1511	919	592	NVT	184	182	15	2	K
125	vrouw	1106	424	682	31	176	166	15	2	K
126	vrouw	963	574	389	14	174	181	15	2	K

Volgens Moonen (mond. mededeling) een soort die je bijna nooit te zien krijgt en dit door haar prima camouflagekleuren, haar boombewonend gedrag en een lichaam met het uitzicht van een takje. Wij bestudeerden de soort enkel aan de hand van 5 verkeersslachtoffers (3 exemplaren op amper 100m afstand); op de flanken is de Swiepie onmiddellijk herkenbaar aan de groen-metaalachtige glans waarin je soms bepaalde regenboogkleuren herkent; uit onze notities bleek het een uitgesproken nachtactieve savannebewoner; bij drie dieren noteerden wij meer subcaudalia dan ventralia en bij nr. 125 was de staart zelfs langer dan het lichaam. Onze grootste TL komt overeen met de desbetreffende opgave van Chippaux (1986).

Dagactief, boombewonend, jaagt vooral op anolishagedissen (Rogé & Sauvanet, 1987).

Voelt de Swiepi zich bedreigd opent ze haar roodgekleurde bek en valt aan; haar menu bestaat uit boomkickers en hagedissen (Moonen, 1978).

MASTYGODRYAS BODDAERTI - Panter slang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
127	St. Laurent	02/05/1992	15.33	1		
128	CD5 : Le Gallion - Tonnegrande	07/05/1992	20.39			1

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
127	man	823	601	222	50	197	129	17	2	G
128	vrouw	1106	794	312	143	190	103	17	2	G

De eerste slang die we tijdens deze excursie levend vingen was de Panter slang. Op een richel van een open riool in St. Laurent, was deze slang - overdag en in lichte motregen - blijkbaar op zoek naar voedsel; het dier was niet agressief of bijterig; het tweede individu moet met zekerheid nachtactief geweest zijn toe het werd overreden.

Het nr. 127 zit met zijn 129 onderstaartschilden ver boven de max. opgave van 106 van Chippaux (1986) volgens dewelke deze soort tot 1100mm groot kan worden.

OXYBELIS AENEUS - Bruine spitsneusslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
129	CD5 : Matoury - Le Gallion	11/05/1992	22.28			1

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
129	vrouw	803	489	314	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Een eveneens van Venezuela gekende soort, die ook dit keer enkel als verkeersslachtoffer werd geneeerd; wat ons nu weer opviel was het sterk gecamoufleerde rugpatroon dat volledig op een dode tak met korstmoss geleek; in struiken of bomen moet zij - mede door haar lichaamsdiameter van zo'n 5mm - amper te zien zijn (cfr. Franse naam "Serpent liane").

Deze spitsneusslang is in Frans Guyana de meest algemene *Oxybelis*; leeft vooral in het kustgebied; onmiddellijk te herkennen aan de spitse kop (cfr. Nederlandse naam) en het zeer dunne lichaam, wordt tot 1200mm TL; behoort tot de ophistoglyphe slangen (giftanden achter in de bek); voedt zich voornamelijk met kikkers, hagedissen en mogelijk ook met insecten (Moonen, 1978).

Het verspreidingsgebied van deze soort is enorm, gaande van het zuiden van de U.S.A. tot centraal-Brazilië; wordt tot 1500mm groot; bewoner van vooral primair regenwoud, dagactief en boombewonend (Chippaux, 1986).

OXYBELIS FULGIDUS - Groene spitsneusslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
130	St. Laurent PK 179	02/05/1992	17.30			1

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
130	vrouw	892	614	278	26	208	134	17	2	K

Deze felle grasgroen gekleurde slang (buik egaal geel) werd slechts éénmaal aangetroffen als verkeersslachtoffer. We waren echter in de gelegenheid om 2 adulte exemplaren levend te observeren in een terrarium van J.Moonen en alhoewel de inrichting zeer simpel, was gebeurde het meermaals dat we maar één slang konden terugvinden !

In Frans Guyana wordt de Groene spitsneusslang 1800mm groot (Chippaux, 1986).

LEIMADOPHIS TYPHLUS - Mosgroene slang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
131	CD5 : Matoury - Le Gallion	11/05/1992	22.16			1

REF NR	SEX	TL m	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
131	vrouw	512	405	107	54	136	52	19	2	G

De Mosgroene Slang is een bewoner van waterrijke gebieden; TL schommelt rond de 500mm; max. 563mm voor Frans Guyana (Moonen, 1978).

LIOPHIS PURPURANS - waterslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
132	Guatemala - Kourou	01/05/1992	12.15			1

REF NR	SEX	TL m	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
132	vrouw	618	503	115	NVT	156	59	17	2	G

Een soort qua voorkomen beperkt tot het noordoosten van Zuid-Amerika; max. TL 900mm (Chippaux, 1986).

Ons exemplaar had een volledig donkere rug; flank onregelmatig geel gevlekt en buik en onderkant van de staart afwisselend zwart/geel geblokt.

LIOPHIS COBELLA - waterslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
133	Mana	02/05/1992	11.24			1

REF NR	SEX	TL m	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
133	GG	512	409	103	28	149	57	NVT	2	NG

Deze waterbewonende slang lijkt qua rugkleuren sterk op de hiernavolgende soort; de ogen van *cobella* liggen echter niet bovenop maar wel aan de zijkant van de kop; in vergelijking met de max. TL van 600mm moet ons exemplaar wel een adult dier geweest zijn; komt voor vanaf mangroves tot rijstvelden, moerassen en weilanden; niet agressief of bijterig; is een eierleggende soort (Moonen, 1986).

HELICOPS ANGULATUS - Schele waterslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
134	Emerald Jungle Village	05/05/1992	20.15	1		

REF NR	SEX	TL m	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
134	vrouw	578	419	159	90	113	65	19	2	K

Zaterdagavond 2 mei werd deze slang in een greppel met water aan de ingang van Emerald Jungle Village door J. Moonen gezien; we waren echter te laat om ze te vangen; na terugkeer van een korte avondwandeling op 5 mei lag op identiek dezelfde plek een *Helicops angulatus* en ditmaal verdween ze

ook ... maar dan in ons katoenen bewaarzakje; ze vertoonde met haar bovenstaande ogen en kleur een opvallende overeenkomst met onze Europese Adderringslang **Natrix maura**; **Helicops** onderscheidde zich echter wanneer je haar omdraaide : haar rode buik was ons al bij het licht van de pillamp opgevallen maar bij daglicht was het rood/zwart geblokte patroon des te mooier en je verwachtte het niet van een dergelijke slang met een anthracietgrijze rugkleur en onopvallende transversale banden. De soort wordt volgens Chippaux (1986) in Frans Guyana tot 900mm lang.

XENODON RHABDOCEPHALUS - Slagtand slang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
135	Montagne de Kaw - Houtzagerij	08/05/1992	10.52			1

REF NR	SEX	TL m	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
135	vrouw	703	612	91	NVT	156	47	19	1	G

Ons exemplaar werd overreden aangetroffen in het uiterst vochtige Montagne de Kaw. Tenzij dat de soort hier 1350mm groot kan worden (Chippaux, 1986) konden wij in de door ons geraadpleegde literatuur niets vernoemenswaardig terugvinden.

CLELIA CLELIA - Mussurana

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
-	Sentier d/l Mirande - Montagne Matoury	11/05/1992	12.35		1	

De kleur kan enorm variëren in functie van de ouderdom van het dier; de jongen zijn eerder roze met zwarte hals en kop en de adulten egaal helgrijs tot blinkend zwart: max. TL in Frans Guyana 2300mm (Chippaux, 1986). Jonge dieren zijn te herkennen aan hun roodachtige kleur en de witgele ring achter de kop; leeft zowel in savanne als in het regenwoud; meestal nachtaktief, uitzonderlijk al eens overdag; ophistoglyphe soort niet agressief t.o.v. de mens (Rogé & Sauvanet, 1987).

Ons naar schatting 1500mm groot exemplaar was zwart blinkend en lag aan een boomstronk in heuvelregenwoud in de schaduw (jagend of slapend?); tijdens deze excursie observeerden wij waarschijnlijk meerdere van deze slangen maar ze waren ons telkens te vlug af om een beschrijving te noteren; nu gelukte het Freddy om de slang duidelijk te zien en in overleg met J. Moonen kon het niet anders dan een Mussurana zijn geweest !

Volgens Moonen (1976) komt de soort zowel in savanne als in het binnenland voor; de beet van deze soort kan vergiftigingsverschijnselen veroorzaken; het is een typische slangeneter die niet terugdeinst om de Bosmeester *Lachesis muta* aan te vallen en te verzwelgen.

PSEUDOBOA NEUWIEDII - Valse boaslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
136	Sinnamary	02/05/1992	20.02			1

REF NR	SEX	TL m	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx1 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
136	vrouw	731	554	177	54	179	73	19	1	G

Een van Venezuela gekende soort : kop donker/zwart, roze rug en flank, buik wit en één rij subcaudalia en je hebt in het noorden van Zuid-Amerika deze soort in handen.

Nauwverwant aan de Mussurana is de Valse Boaslang, dewelke haar Nederlandse naam te danken heeft aan het feit dat ze zoals de echte Boa slechts één rij onderstaartsschilden heeft; max. KRL 900mm (Chippaux, 1986).

PHILODRYAS VIRIDISSIMUS - Groene boomslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
137	Sinnamary	01/05/1992	13.51			1

REF NR	SEX	TL m	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
137	vrouw	586	432	154	NVT	208	118	19	NG	G

Een slang, aangetroffen in de witzandsavannegordel en dewelke ons aardig wat determinatieproblemen gaf; zodoende wordt deze observatie hier met enig voorbehoud gegeven.

Voorkomend van Venezuela tot Argentinië, volledig bladgroen van kleur en max. 1200mm groot (Chippaux, 1986).

BOTHROPS ATROX - Gewone lanspuntslang

REF NR	VINDPLAATS	OBSERVATIE		AANTAL		
		DATUM	UUR	HV	VO	VS
138	Kourou	01/05/1992	13.30			1
139	CD5 : Le Gallion - Tonate	07/05/1992	21.55			1
140	Bagne des Annamites - Montsinéry	11/05/1992	20.57	1		

REF NR	SEX	TL mm	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SCx2 n	DO n	ANALE	SCHUB G/K
138	man	926	784	142	NVT	187	61	NVT	2	K
139	vrouw	988	841	147	192	198	62	23	1	NG
140	SAD	407	353	54	20	197	65	23	1	NG

Individu nr. 139 moet zo'n half uur na ons doodgereden zijn geweest want op de heenweg lag ze er met zekerheid niet ! Nr. 140 was een subadult exemplaar, nachtaktief naast een kreekje (op de loer liggend ?) in de onmiddellijke omgeving van verschillende roepende *Bufo margaritifera* ; deze slang heeft geen enkele keer gebeten of zich agressief opgesteld.

Het biotoop van de Gewone lanspuntslang (Campbell & Lamar, 1989) : "a variety of habitats, including lower montane wet forest, savanna/gallery forest, tropical deciduous forest, and rainforest; prefers damp locales in close association with creeks, lakes or river concourses";

Het is de meest algemene gifslang in Frans Guyana (Hoogmoed & Avila-Pires, 1991). De rugkleur is grijs met geometrische/symmetrische motieven, dewelke vervagen met de ouderdom; de wijfjes kunnen tot 1800mm groot worden; biotoop : primair en secundair regenwoud en kaalstagen; afhankelijk van haar leeftijd brengt het wijfje zo'n 10 à 70 jongen ter wereld (Rogé & Sauvanet, 1987).

6.3. Overzicht schubtellingen slangen

SOORT	REF NR	SEX	TL m	KRL mm	SL mm	GEW gr	VE n	SC n	DO n
<i>Anilius scytale</i>	109	man	761	729	32	NVT	NVT	NVT	NG
	110	vrouw	518	499	19	16	252	12x1	NG
	111	vrouw	730	709	21	68	247	10x1	NG
	112	man	531	511	20	28	257	13x1	NG
<i>Boa constrictor</i>	113	man	2060	1768	292	NG	251	62x1	NG
<i>Eunectus murinus</i>	114	GG	904	775	129	NG	NG	NG	NG
	115	vrouw	1487	1288	199	NVT	241	64x1	NG
<i>Chironius fuscus</i>	116	GG	1205	773	432	149	144	123x2	10
	117	vrouw	1028	652	376	NVT	151	140x2	10
	118	GG	932	601	331	54	146	129x2	10
<i>Chironius multiventris</i>	119	man	2021	1300	721	354	188	187x2	12
<i>Chironius carinatus</i>	120	man	1306	843	463	169	152	138x2	10
	121	vrouw	1288	799	489	105	143	144x2	12
<i>Leptophis ahaetuella</i>	122	GG	1249	749	500	NVT	174	196x2	15
	123	GG	860	522	338	NVT	164	177x2	15
	124	man	1511	919	592	NVT	184	182x2	15
	125	vrouw	1106	424	682	31	176	166x2	15
	126	vrouw	963	574	389	14	174	181x2	15
<i>Mastigodryas boddaerti</i>	127	man	823	601	222	50	197	129x2	17
	128	vrouw	1106	794	312	143	190	103x2	17
<i>Oxybelis aeneus</i>	129	vrouw	803	489	314	NVT	NVT	NVT	NVT
<i>Oxybelis fulgidus</i>	130	vrouw	892	614	278	26	208	134x2	17
<i>Leimadophis typhlus</i>	131	vrouw	512	405	107	54	136	52x2	19
<i>Liophis purpurans</i>	132	vrouw	618	503	115	NVT	156	59x2	17
<i>Liophis cobella</i>	133	GG	512	409	103	28	149	57x2	NVT
<i>Helicops angulatus</i>	134	vrouw	578	419	159	90	113	65x2	19
<i>Xenodon rhabdocephalus</i>	135	vrouw	703	612	91	NVT	156	47x2	19
<i>Pseudoboa newwiedii</i>	136	vrouw	731	554	177	54	179	73x1	19
<i>Philodryas viridissimus</i>	137	vrouw	586	432	154	NVT	208	118x1	19
<i>Bothrops atrox</i>	138	man	926	784	142	NVT	187	61x2	NVT
	139	vrouw	988	841	147	192	198	62x2	23
	140	SAD	407	353	54	20	197	65x2	23

7. GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- BRAME, A. & D. WAKE. 1963. *The Salamanders of South America*. Contrib. Sci. Nat. Hist. Mus. Los Angeles Co. 69:1-72.
- CAMPBELL, J. & W. LAMAR. 1989. *The Venemous Reptiles of Latin America*. Cornell University, New York. 425 pp.
- CHIPPAUX, J. 1986. *Les Serpents de la Guyane française*. Inst. Fr. Rech. Sc. Dév. Coop., Paris. 164 pp.
- CLAESSEN, H. 1990. *Frans Guyana*. Persoonlijke uitgave, Berchem. 85 pp.
- CRAWFORD, S. 1931. *Field Keys to the Lizards and Amphibians of British Guiana*. Ann. Carneg. Mus. XXI(1):11-42.
- DIXON, J. 1979. *Origin and Distribution of Reptiles in Lowland Tropical Rainforest of South America*. In : *The South American Herpetofauna: Its Origin, Evolution, and Dispersal* - Duellman, W. (ed.), pp. 217-240. Mus. Nat. Hist. Univ. Kans. - Monogr. 7, Kansas.
- DUELLMAN, W. 1979. *The South American Herpetofauna: A Panoramic View*. In : *The South American Herpetofauna: Its Origin, Evolution, and Dispersal* - Duellman, W. (ed.), pp. 1-28. Mus. Nat. Hist. Univ. Kans. - Monogr. 7, Kansas.
- DUNN, E. 1972. *Salamanders of the Family Plethodontidae*. S.S.A.R., U.S.A. 446 pp.
- EMMONS, L. 1989. *Jaguar Predation on Chelonians*. J. Herpetol. 23(3):311-314.
- EXBRAYAT, J. 1988. *Croissance et cycle des voies génitales femelles de Typhlonectes compressicaudus (Duméril et Bibron, 1841), amphibien apode vivipara*. Amphibia-Reptilia 9(2):117-134.
- FAORO, G. & L. TRUTNAU. 1988. *Einige Bemerkungen zur Lebensgeschichte, Pflege und Nachzucht der Riesenglanznatter Hydrodynastes gigas (Dumeril, Bibron & Dumeril, 1854)*. Herpetofauna 10(56):13-16.
- FREIBERG, M. 1981. *Turtles of South America*. T.F.H., Neptune. 125 pp.
- FREIBERG, M. 1982. *Snakes of South America*. T.F.H., Neptune. 189 pp.
- FRETEY, J. 1988. *Les Tortues Marines*. Saga, Cayenne. 32 pp.
- FROST, D. 1985. *Amphibian Species of the World*. Ass. Syst. Coll., Kansas. 732 pp.
- GANS, C. 1967. *A Check List of Recent Amphisbaenians (Amphisbaenia, Reptilia)*. Bull. Am. Mus. Nat. Hist. 135(2):63-105.
- GASC, J. 1981. *Quelques nouvelles données sur la répartition et l'écologie des sauriens en Guyane française*. Rev. Ecol. (Terre Vie) 35:273-325.
- GASC, J. 1990. *Les Lézards de Guyane*. Chabaud, Paris. 76 pp.
- HARDING, K. & K. WELCH. 1980. *Venemous Snakes of the World, A Checklist*. Pergamon, Oxford. 188 pp.
- HOOGMOED, M. 1973. *Notes on the Herpetofauna of Surinam IV, The lizards and amphisbaenians of Surinam*. Junk, The Hague. 419 pp.
- HOOGMOED, M. 1979. *The Herpetofauna of the Guianan Region*. In : *The South American Herpetofauna: Its Origin, Evolution, and Dispersal* - Duellman, W. (ed.), pp. 241-280. Mus. Nat. Hist. Univ. Kans. - Monogr. 7, Kansas.
- HOOGMOED, M. & T. AVILA-PIRES. 1991. *Annotated checklist of the herpetofauna of Petit Saut, Sinnamary River, French Guiana*. Zool. Med. Rijksmuseum Nat. Hist. Leiden 65:53-88.
- KLAUBER, M. 1956. *Rattlesnakes, Their Habits, Life Histories, and Influence on Man kind*. Two Vol. (Sec. ed. 1972). University of California, Los Angeles. 1536 pp.
- LESCURE, J. 1975. *Contribution à l'Etude des Amphibiens de Guyane française. V. Reproduction de Phyllomedusa tomopterna (Cope) (Hylidae)*. Bull. Soc. Zool. France 100(1):117-125.
- LESCURE, J. 1976. *Contribution à l'Etude des Amphibiens de Guyane française. VI. Liste préliminaire des Anoures*. Bull. Mus. nat. Hist. nat. 3(377):475-524.
- LUTZ, B. 1984. *Brazilian Species of Hyla*. University of Texas, Austin & London. 260 pp.
- LYNCH, J. 1971. *Evolutionary Relationships, Osteology, and Zoogeography of Leptodactyloid Frogs*. Univ. Kans. Mus. Nat. Hist. - Misc. Publ. 53, Kansas. 238 pp.
- LYNCH, J. 1975. *A Review of the Broad-Headed Eleutherodactyline Frogs of South America (Leptodactylidae)*. Occ. Pap. Mus. Nat. Hist. Univ. Kans. 38:1-46.
- MEDEM, F. 1983. *Los Crocodylia de Sur America. Volumen II*. Inst. Cienc. Nat., Bogota. 270 p
- MELIN, D. 1941. *Contributions to the Knowledge of the Amphibia of South America*. Medd. Fran. Göteborgs Mus. Zool. Avdelning 1(4):3-71.
- MITTERMEIRER, R., F. MEDEM & A. RHODIN. 1980. *Vernacular Names of South American Turtles*. S.S.A.R. Herp. Circ. 9, Athens. 44 pp.
- PARKER, H. 1935. *The Frogs, Lizards, and Snakes of British Guiana*. Proc. Zool. Soc. London : 505-530.

- PETERS, J. & R. DONOSO-BARROS. 1970. *Catalogue of the Neotropical Squamata: Part II. Lizards and Amphisbaenians*. Smiths. Inst., Washington. 293 pp.
- PETERS, J. & B. OREJAS-MIRANDA. 1970. *Catalogue of the Neotropical Squamata: Part I. Snakes*. Smiths. Inst., Washington. 347 pp.
- PRITCHARD, P. & P. TREBBAU. 1984. *The Turtles of Venezuela*. S.S.A.R., Ohio. 403 pp.
- RIVERO, J. 1961. *Salienta of Venezuela*. Bull. Mus. Comp. Zool. (Harvard College) 126(1):6-207.
- ROGE, J. & J. SAUVANET. 1987. *Les Serpents*. Saga, Cayenne. 32pp.
- SILVERSTONE, P. 1976. *A Revision of the Poison-Arrow Frogs of the Genus Phyllobates Bibron Sagra (Family Dendrobatidae)*. Nat. Hist. Mus. Los. Ang. Cnty - Scienc. Bull. 27, Los Angeles. 53 pp.
- STAFFORD, P. 1986. *Pythons and Boas*. T.F.H., Neptune. 192 pp.
- STUART, L. 1941. *Studies on Neotropical Colubrinae. VIII. A Revision of the Genus Dryadophis* Stuart, 1939. Univ. Mich. Mus. Zool. - Misc. Publ. 49, Michigan. 106 pp.
- TAYLOR, E. 1968. *The caecilians of the world*. Univ. Kansas Press, Kansas. 848 pp.
- TRUEB, L. & W. DUELLMAN. 1971. *A Synopsis of Neotropical Hylid Frogs, Genus Osteocephalus*. Occ. Pap. Mus. Nat. Hist. Univ. Kans. 1:1-47.
- WERMUTH, H. & K. FUCHS. 1978. *Bestimmen von Krokodillen und ihrer Häute*. Fischer, Stuttgart. 100 pp.

8. VERSLAGGEVING

8.1. Datum van samenstelling : 12 juli 1992

8.2. Auteurs :

André Van Hecke Eglantierlaan 39 2630 Aartselaar België

Freddy Hordies Pierstraat 168B 2550 Kontich België

Natuurcentrum Emerald Jungle Village

REF.NR.	Biotoopbeschrijving
1	EMERALD JUNGLE VILLAGE - natuurcentrum afwisselend klei-savanne en savanne-regenwoud doorsneden met getijde-kreekjes en -riviertjes
2	MONT MATOURY - Sentier d/l Mirande - Lac Américain heuvels tot 250m begroeid met bergregenwoud
3	CDS : LE GALLION - TONATE heuvels begroeid met jong tot oud secundair regenwoud, doorsneden met riviertjes, die in dat gebied overgaan van getijdebos naar normaal regenwoud; naar de kust toe wordt het meer en meer natte klei-savanne
4	N2 : LE GALLION - BOULANGER eerste 20km (tot brug La Comté) oud secundair en primair regenwoud voorbij brug primair regenwoud waar wel veel hout wordt uitgesleept
5	CACAO cultuurlandschap omgeven door primair regenwoud
6	ROURA - MONTAGNE DE KAW high humid (4-5m./jaar) montane rain-forest
7	CRIQUE GABRIELLE kreek tussen laagland met licht beschadigd regenwoud; eindigt in de swamps van Gabrielle
8	CAYENNE - PLAGE MONTJOLY stad + zandstrand
9	N1 : CAYENNE - KOUROU - MONTAGNE DES SINGES * ten noorden van de N1 : kustbossen/loofbomen/palmbomen, zwaar begroeid met araceën; soms afgewisseld met jonge zandritsen * ten zuiden van de N1 : secundair regenwoud afgewisseld door kleisavannes * Kourou : begin van de witzandsavanne-gordel die zich naar het westen steeds verder van de weg verwijdert en via Suriname doorloopt tot Brits-Guyana * Montagne des Singes : heuvels tot 250m begroeid met mooi berg-regenwoud
10	N1 : KOUROU - ORGANABO witzandsavannes afgewisseld met Moko-Moko moerassen
11	N1 : ORGANABO - ST.LAURENT laagland regenwoud tot (recent) primair regenwoud maar nu langs de weg aangetast door "slash & burn" tactiek van de Surinaamse bosnegers
12	ST.LAURENT tropisch stadje met op speciale wijze gemetselde muren en veel afwateringskanaaltjes (riolen)
13	LES HATTES - MANA zandstranden met erachter droog regenwoud met zuilcactussen, hier en daar moerasjes ingeolge wegeaanleg

AANTAL	-	number
AD	adult	adult
ALT	altitude	altitude
DATUM	-	date
DNG	dier niet gevangen	animal not captured
DO	dorsalia : schubben rugomtrek	number dorsal shields (midbody)
G	auditieve waarneming van roepend amfibie	auditive observation (calling amphibians)
GG	geen geslachtsbepaling	sex not determined
HV	handvangst	captured by hand
L	larve	larvae
KRL	kop-romplengte	snout-vent length
man	-	male
n	aantal	number
NG	niet genoteerd gegeven	data not recorded
NVT	niet van toepassing	does not apply
PRIM	originele (staart)	original tail
R n	aantal ratels	number of rattles
SAD	subadult	subadult
SB	staartpunt beschadigd	tail tip damaged
SCx1	subcaudalia : onderstaartschilden enkele rij - excl. staartpunt	number of subcaudals snakes with one row of subcaudals; tail tip shield excluded
SCx2	subcaudalia : onderstaartschilden dubbele rij excl. staartpunt	number of subcaudals in snakes with a double row of subcaudals; tail tip shield excluded
SEC	geregenereerd (staartgedeelte)	regenerated part of tail
SL	staartlengte	tail length
TL	totale lengte	total length
UUR	-	hour
VE	ventralia : buikschilden (excl. anaalschild)	number of ventrals (anal shield excluded)
VINDPLAATS	-	finding place
VO	visuele observatie	visual observation
VROUW	-	female
VS	verkeersslachtoffer	road casualty / dead on road